

Законодавни оквир за спречавање корупције у систему јавних финансија – основи система и одабрани прописи

Немања Ненадић, април - мај 2012

This project is financially supported by the Royal Norwegian Embassy
in Belgrade/Projekat je realizovan uz finansijsku podršku Ambasade
Kraljevine Norveške u Beogradu

www.norveska.org.rs

Како се уопште спречава корупција?

- Отклањање сувишних процедура и непотребне државне интервенције
- Јачање моралних вредности
- Демонополизација процеса доношења одлука
- Замена дискреционих овлашћења уређеним поступком одлучивања
- Полагање рачуна за учињено (провера на вишем степену, независни надзор, јавност одлучивања, подношење и разматрање извештаја итд.)
- Контрола исправности и целисходности поступања
- Претња и примена санкција

Најзначајнији прописи

- Закон о буџетском систему
- Закон о јавним набавкама
- Закон о државној ревизорској институцији
- Кривични законик

Закон о буџетском систему

- Закон је први пут усвојен 2002, мењан у више наврата
- 2009 усвојен нови закон уместо измена и допуна постојећег
- Последње допуне усвојене 30.12.2010
- Неке одредбе се примењују тек од 2012.

Предмет закона

- планирање, припрема, доношење и извршење буџета Републике Србије;
- планирање, припрема, доношење и извршење буџета аутономних покрајина и јединица локалне самоуправе (у даљем тексту: буџет локалне власти);
- припрема и доношење финансијских планова Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Републичког завода за здравствено осигурање и Националне службе за запошљавање (у даљем тексту: организације за обавезно социјално осигурање);
- буџетско рачуноводство и извештавање, финансијско управљање, контрола и ревизија корисника јавних средстава и буџета Републике Србије, буџета локалне власти и финансијских планова организација за обавезно социјално осигурање; надлежност и организација Управе за трезор, као органа управе у саставу Министарства финансија (у даљем тексту: Управа за трезор) и трезора локалне власти; друга питања од значаја за функционисање буџетског система.
- утврђују се фискални принципи, правила и процедуре на основу којих се установљава фискални оквир, како би се обезбедила дугорочна одрживост фискалне политике.
- установљава се Фискални савет, који независно оцењује кредибилитет фискалне политике са аспекта поштовања утврђених фискалних правила и на тај начин обезбеђује јавност и одговорност у њеном вођењу.
- Поједине одредбе овог закона уређују буџетске односе и правила која се примењују на ванбуџетске фондове, привредне субјекте и друга правна лица у којима држава, на свим нивоима власти, има одлучујући утицај на управљање, и то на: израду финансијских планова, управљање новчаним средствима, задуживање и давање гаранција, рачуноводство, израду и подношење извештаја и извршење буџетске контроле, а који се, с обзиром на изворе финансирања и контроле, укључују у општи ниво државе (у даљем тексту: ванбуџетски корисници).
- Овим законом се уређују и врсте и припадност јавних прихода и примања и јавних расхода и издатака.

Дефиниције

- 1) **Закон о буџету Републике Србије** јесте закон којим се процењују приходи и примања, те утврђују расходи и издаци за једну или три године, а доноси га Народна скупштина; садржи и одредбе битне за извршење тог закона; у случају кад се буџет доноси за три године приходи и примања, расходи и издаци исказују се за сваку годину посебно;
- 2) **Одлука о буџету** јесте одлука којом се процењују приходи и примања, те утврђују расходи и издаци за једну или три године, а доноси га скупштина аутономне покрајине, односно скупштина општине, односно града или града Београда (у даљем тексту: скупштина локалне власти); садржи и одредбе битне за извршење те одлуке; у случају кад се буџет доноси за три године приходи и примања, расходи и издаци исказују се за сваку годину посебно;
- 3) **Финансијски план** јесте акт директног или индиректног корисника буџетских средстава, као и акт организације за обавезно социјално осигурање, који укључује и финансијске планове индиректних корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање, израђен на основу упутства за припрему буџета, у складу са смерницама за израду средњорочних планова и пројекцијама средњорочног оквира расхода предвиђених Извештајем о фискалној стратегији, који садржи процену обима прихода и примања и обим расхода и издатака за период од једне или три године;

Дефиниције

- 4) **Јавна средства** су средства на располагању и под контролом Републике Србије, локалне власти и организација за обавезно социјално осигурање;
- 5) **Корисници јавних средстава** су директни и индиректни корисници буџетских средстава, корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање и јавна предузећа основана од стране Републике Србије, односно локалне власти, правна лица основана од стране тих јавних предузећа, правна лица над којима Република Србија, односно локална власт има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или више од 50% гласова у управном одбору, као и друга правна лица у којима јавна средства чине више од 50% укупних прихода;
- 6) **Корисници буџетских средстава** су директни и индиректни корисници буџетских средстава Републике Србије, односно локалне власти;
- 7) **Директни корисници буџетских средстава** су органи и организације Републике Србије, односно органи и службе локалне власти;
- 8) **Индиректни корисници буџетских средстава** јесу: правосудни органи, буџетски фондови; месне заједнице; јавна предузећа, фондови и дирекције основани од стране локалне власти који се финансирају из јавних прихода чија је намена утврђена посебним законом; установе основане од стране Републике Србије, односно локалне власти, над којима оснивач, преко директних корисника буџетских средстава, врши законом утврђена права у погледу управљања и финансирања;
- 9) **Корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање** су организације за обавезно социјално осигурање и корисници средстава Републичког завода за здравствено осигурање (здравствене и апотекарске установе чији је оснивач Република Србија, односно локална власт);

Дефиниције

- 10) **Ванбуџетски фондови** обухватају правна лица основана законом која се финансирају из специфичних пореза, наменских доприноса и непореских прихода;
- 11) **Централни ниво државе** обухвата све субјекте који су одговорни за пружање, претежно, нетржишних услуга и прерасподелу дохотка и богатства на нивоу земље као целине; обухвата буџет Републике Србије и ванбуџетске фондове, укључујући и фондове социјалног осигурања;
- 12) **Општи ниво државе** обухвата све субјекте који су одговорни за пружање, претежно, нетржишних услуга и прерасподелу дохотка и богатства на свим нивоима државе; обухвата буџет Републике Србије, буџете локалних власти, ванбуџетске фондове, укључујући и фондове социјалног осигурања на свим нивоима власти, као и нетржишне и непрофитне институције које су контролисане и финансиране од стране државе на свим нивоима власти;
- 13) **Јавни сектор** је део националне економије који обухвата општи ниво државе, као и нефинансијска предузећа под контролом државе (јавна предузећа) која се примарно баве комерцијалним активностима;
- 14) **Јавни приходи** су приходи остварени обавезним плаћањима пореских обвезника; приходи директних и индиректних корисника буџетских средстава и средстава организација за обавезно социјално осигурање; поједини јавни приходи могу се, у складу са законом, у целини или делимично, исказати као наменски приходи;

Дефиниције

- 15) **Наменски приходи** су јавни приходи чије је коришћење и намена утврђена законом;
- 16) **Сопствени приходи** су приходи које својим активностима, односно продајом робе и вршењем услуга, у складу са законом, остваре директни и индиректни корисници буџетских средстава и средстава организација за обавезно социјално осигурање;
- 17) **Порески приходи** су врста јавних прихода које држава прикупља обавезним плаћањима пореских обвезника без обавезе извршења специјалне услуге заузврат;
- 18) **Непорески приходи** су врста јавних прихода које држава прикупља обавезним плаћањима правних или физичких лица, са обавезом извршења специјалне услуге тим лицима; непорески приходи обухватају и казне и пенале;
- 19) **Примања државе** су средства која држава остварује продајом нефинансијске и финансијске имовине и задуживањем;
- 20) **Јавни расходи** су расходи за робе, услуге и друга давања које држава обезбеђује без директне и непосредне надокнаде;
- 21) **Издаци државе** су издаци државе за набавку нефинансијске и финансијске имовине и отплату кредита;
- 22) **Порески расходи** су олакшице и ослобођења од стандардне пореске структуре, који умањују износ наплаћених прихода и који се могу уводити само законима којима се уводи одговарајући порез;

Дефиниције

- 23) **Буџет** је свеобухватан план прихода и примања и план расхода и издатака, организован у два одвојена рачуна: а) рачун прихода и примања остварених по основу продаје нефинансијске имовине и расхода и издатака за набавку нефинансијске имовине и б) рачун финансирања; буџет је основни документ економске политике Владе;
- 24) **Буџетски суфицит, односно дефицит** је разлика између укупног износа прихода и примања остварених по основу продаје нефинансијске имовине и укупног износа расхода и издатака за набавку нефинансијске имовине;
- 25) **Укупни фискални суфицит, односно укупни фискални дефицит** је буџетски суфицит, односно буџетски дефицит коригован за трансакције у имовини и обавезама које су извршене у циљу спровођења јавних политика; примања остварена приватизацијом имају третман финансијске имовине и укључују се у рачун финансирања; субвенције дате у форми кредита, или набавке финансијске имовине сматрају се расходима;

Дефиниције

- 25а) **Фискална политика** представља одлуке које доносе или радње које спроводе органи власти у вези са јавним приходима и примањима и расходима и издацима и акумулацијом јавне имовине и обавеза са циљем утицања на привредна кретања и остваривање циљева фискалне политике;
- 25б) **Циљеви фискалне политике** означавају прецизне нумерички исказане циљне вредности главних фискалних агрегата које Влада настоји да оствари у буџету;
- 25в) **Антициклична фискална политика** подразумева да је фискални дефицит већи од циљног у годинама када је стопа раста бруто домаћег производа (у даљем тексту: БДП) мања од потенцијалне, док је у годинама када је стопа раста БДП већа од потенцијалне, фискални дефицит мањи од циљног или се остварује суфицит;
- 25г) **Потенцијална стопа раста БДП** је највећа стопа раста која може бити достигнута у одређеном периоду, без повећања стопе инфлације;
- 25д) **Фискални принципи** означавају принципе одговорног фискалног управљања;
- 25ђ) **Фискалне процедуре** садрже израду, подношење и објављивање извештаја, прогноза, оцена и саопштења прописаних овим законом;

Дефиниције

- 25е) **Фискални ризици** су краткорочна и средњорочна одступања фискалних променљивих у односу на вредности које су предвиђене у буџету, финансијским или другим извештајима или пројекцијама јавних финансија;
- 25ж) **Фискална правила** представљају постављање ограничења на фискалну политику, како би се ојачала буџетска дисциплина, побољшала координација између различитих нивоа власти и смањила несигурност када је у питању будућа фискална политика;
- 25з) **Фискални савет** је независан орган који се образује са циљем да унапреди културу фискалне одговорности у Републици Србији, и то независном анализом фискалне политике и подстицањем стручних расправа о фискалној политици;
- 25и) **Извештај о фискалној стратегији** је документ у коме се наводе циљеви фискалне политике Владе и даје оцена одрживости фискалне политике, који Влада подноси Народној скупштини;
- 25ј) **Фискална одрживост** означава могућност спровођења дате фискалне политике у дужем временском периоду, без значајнијих промена у пореској политици или расходима и издацима;
- 25к) **Извештај о оствареном напретку** је додатак Извештају о фискалној стратегији који садржи остварене резултате предвиђене фискалне политике у Извештају о фискалној стратегији који је усвојен у претходној фискалној години;

Дефиниције

- 26) **Консолидација** је исказивање прихода и примања и расхода и издатака више међусобно повезаних буџета и ванбуџетских фондова, као да се ради о јединственом субјекту; да би се избегло двоструко рачунање, консолидацијом се искључују међусобни трансфери између истих, као и између различитих нивоа власти;
- 27) **Консолидовани буџет централне државе** је буџет након искључивања међусобних трансфера између различитих субјеката на централном нивоу власти, како би се избегло двоструко рачунање, при чему се принципи за утврђивање резултата за буџет Републике Србије примењују и на консолидовани буџет централне државе;
- 28) **Консолидовани буџет опште државе** је буџет након искључивања међусобних трансфера између различитих субјеката на истом нивоу власти, као и између различитих нивоа власти, при чему се принципи за утврђивање резултата за буџет Републике Србије примењују и на консолидовани буџет опште државе; ово је реални индикатор финансијске позиције државе, прихода, расхода и задужености;
- 29) **Консолидовани биланс града, односно града Београда** је биланс укупних прихода и примања и укупних расхода и издатака буџета града, односно града Београда и буџета градских општина у његовом саставу, који доноси надлежни орган града, односно града Београда и доставља Министарству финансија (у даљем тексту: Министарство) у року од петнаест дана од дана доношења одлуке о буџету града, односно града Београда;

Дефиниције

- 30) **Ребаланс буџета** је промена закона о буџету Републике Србије, односно одлуке о буџету локалне власти у току буџетске године, којом се мења, односно допуњује буџет, а ребаланс финансијског плана организације за обавезно социјално осигурање промена финансијског плана којом се у току буџетске године, мења, односно допуњује финансијски план;
- 31) **Апропријација** је од стране Народне скупштине, односно скупштине локалне власти, законом о буџету Републике Србије, односно одлуком о буџету локалне власти, дато овлашћење Влади, односно надлежном извршном органу локалне власти, за трошење јавних средстава до одређеног износа и за одређене намене за буџетску годину, односно износ средстава утврђен у финансијском плану организације за обавезно социјално осигурање за одређене намене; стална апропријација је апропријација у буџету којом се обавезно утврђују средства на име отплате дуга и датих гаранција; апропријације за индиректне кориснике буџетских средстава се исказују збирно по врстама индиректних корисника и наменама средстава у оквиру раздела директног корисника који је, у буџетском смислу, одговоран за те индиректне кориснике буџетских средстава;
- 32) **Рачун финансирања** обухвата примања од продаје финансијске имовине и задуживања, те издатке за набавку финансијске имовине и за отплату кредита и зајмова;
- 33) **Финансијска имовина** обухвата новчана средства, потраживања, акције и уделе у капиталу правних лица, хартије од вредности и друга улагања у правна лица;

Дефиниције

- 34) **Задуживање** представља уговарање кредита, односно издавање хартија од вредности, у складу са посебним законом;
- 35) **Државна гаранција** је инструмент осигурања којим Република Србија гарантује испуњење обавеза за које се даје гаранција;
- 36) **Задуживање због текуће ликвидности** представља уговарање краткорочних кредита, односно емитовање краткорочних државних хартија од вредности за финансирање привремене неликвидности буџета, настале услед неуравнотежених кретања у приходима и расходима и издацима током извршења буџета;
- 37) **Преузимање обавеза** представља ангажовање средстава од стране корисника буџетских средстава по основу правног акта, за које се, у моменту ангажовања, очекује да представљају готовински трошак, непосредно или у будућности;
- 38) **Плаћања** означавају све трансакције које имају за резултат смањење стања финансијских средстава на рачунима;

Дефиниције

- 39) **Систем консолидованог рачуна трезора** је обједињени рачун средстава консолидованих рачуна трезора Републике Србије и трезора локалне власти, преко којег се врше плаћања између корисника буџетских средстава, средстава организација за обавезно социјално осигурање и других корисника јавних средстава који су укључени у консолидовани рачун трезора, с једне стране и субјеката који нису обухваћени системом консолидованог рачуна трезора, с друге стране, обрачунавају међубанкарска плаћања и води код Народне банке Србије;
- 40) **Консолидовани рачун трезора Републике Србије** је обједињени рачун средстава корисника средстава буџета Републике Србије, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и других корисника јавних средстава који су укључени у консолидовани рачун трезора Републике Србије, а који се отвара Републици Србији и води у Управи за трезор;
- 41) **Консолидовани рачун трезора локалне власти** је обједињени рачун средстава припадајућих корисника средстава буџета локалне власти и других корисника јавних средстава који су укључени у консолидовани рачун трезора локалне власти, а који се отвара локалној власти и води у Управи за трезор;
- 42) **Главна књига трезора** је пословна књига скупа свих рачуна која се води по систему двојног књиговодства, у којој се систематски обухватају стања и евидентирају све промене на имовини, обавезама, капиталу, приходима и расходима;

Дефиниције

- 44) **Трансферна средства** су средства која се из буџета Републике Србије, односно буџета локалне власти преносе буџету на другом нивоу власти, буџету на истом нивоу власти и организацијама за обавезно социјално осигурање, као и између организација за обавезно социјално осигурање за доприносе за осигурање;
- 45) **Донација** је наменски бесповратан приход, који се остварује на основу писаног уговора између даваоца и примаоца донације;
- 46) **Развојна помоћ Европске уније** је наменски бесповратни приход, који се остварује на основу међународне развојне сарадње између Републике Србије и Европске уније;
- 47) **Суфинансирање развојног програма Европске уније** је финансијско учешће Републике Србије у спровођењу програма развојне помоћи Европске уније које се може обезбедити из различитих извора финансирања;
- 48) **Државна помоћ** је сваки стварни или потенцијални јавни расход или умањено остварење јавног прихода, којим се кориснику државне помоћи, на селективан начин, омогућава повољнији положај на тржишту у односу на конкуренте, чиме се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту;
- 49) **Подрачун** је евиденциони рачун корисника буџетских средстава и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање, односно трансакциони рачун других корисника јавних средстава, који се отвара у оквиру припадајућег консолидованог рачуна трезора, а води се у Управи за трезор;

Дефиниције

- 50) **Систем управљања јавним финансијама** представља скуп активности и поступака усмерених на успостављање финансијског јединства у евидентирању прихода и примања и расхода и издатака и извршавању расхода и издатака корисника средстава буџета Републике Србије, односно локалне власти, чиме се обезбеђују интегритет буџетског система и буџетски циљеви;
- 51) **Систем извршења буџета**, као део система управљања јавним финансијама, обухвата процесе и поступке који се спроводе електронском комуникацијом са Управом за трезор, а којима се извршавају расходи и издаци корисника средстава буџета Републике Србије, односно локалне власти, утврђени законом о буџету, односно одлуком о буџету, као и расходи и издаци тих корисника у периоду привременог финансирања;

Дефиниције

- **51а) Управљачка одговорност руководица** је одговорност руководица корисника јавних средстава за финансијске, управљачке и програмске надлежности које су им пренете;
- **51б) Интерна финансијска контрола у јавном сектору** је свеобухватни систем мера за управљање и контролу јавних прихода, расхода, имовине и обавеза, који успоставља Влада кроз организације јавног сектора са циљем да су управљање и контрола јавних средстава, укључујући и стране фондове, у складу са прописима, буџетом, и принципима доброг финансијског управљања, односно ефикасности, ефективности, економичности и отворености;
- **51в) Финансијско управљање и контрола** је систем политика, процедура и активности које успоставља, одржава и редовно ажурира руководилац организације, а којим се управљајући ризицима обезбеђује уверавање у разумној мери да ће се циљеви организације остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин;
- **51г) Интерна ревизија** је активност која пружа независно објективно уверавање и саветодавна активност, са сврхом да допринесе унапређењу пословања организације; помаже организацији да оствари своје циљеве, тако што систематично и дисциплиновано процењује и вреднује управљање ризицима, контроле и управљање организацијом;

Дефиниције

- **52) Закон о завршном рачуну буџета Републике Србије** је акт којим Народна скупштина за сваку буџетску годину утврђује укупно остварене приходе и примања и расходе и издатке (укључујући сопствене приходе и расходе и издатке из сопствених прихода корисника средстава буџета Републике Србије), финансијски резултат буџета Републике Србије (буџетски дефицит или суфицит) и рачун финансирања;
- **53) Одлука о завршном рачуну буџета локалне власти** је акт којим скупштина локалне власти за сваку буџетску годину утврђује укупно остварене приходе и примања и расходе и издатке (укључујући сопствене приходе и расходе и издатке из сопствених прихода корисника средстава буџета локалне власти) и финансијски резултат буџета локалне власти (буџетски дефицит или суфицит) и рачун финансирања;
- **54) Одлука о завршном рачуну организације за обавезно социјално осигурање** је акт којим надлежни орган организације за обавезно социјално осигурање за сваку буџетску годину утврђује укупно остварене приходе и примања и расходе и издатке (укључујући сопствене приходе и расходе и издатке из сопствених прихода корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање), финансијски резултат организације за обавезно социјално осигурање (буџетски дефицит или суфицит) и рачун финансирања;

Дефиниције

- **55) Консолидовани извештај града, односно града Београда је** консолидовани извештај завршног рачуна буџета града, односно града Београда и завршних рачуна буџета градских општина у његовом саставу, који саставља орган надлежан за послове финансија града, односно града Београда и подноси Управи за трезор;
- **56) Консолидовани извештај Републичког завода за здравствено осигурање је** консолидовани извештај завршног рачуна Републичког завода за здравствено осигурање и завршних рачуна његових индиректних корисника, који саставља Републички завод за здравствено осигурање и подноси Управи за трезор;
- **57) Консолидовани извештај Републике Србије је** консолидовани извештај завршног рачуна буџета Републике Србије, завршних рачуна организација за обавезно социјално осигурање, консолидованог извештаја Републичког завода за здравствено осигурање, завршних рачуна буџета аутономних покрајина, завршних рачуна буџета општина и консолидованих извештаја градова и града Београда, који Влада доставља Народној скупштини ради информисања;

Дефиниције

- **58) Програмски део буџета** је саставни део посебног дела буџета који садржи програме и активности корисника буџетских средстава, који се спроводе у циљу ефикасног управљања средствима по предложеним програмима, а који доприносе остварењу стратешких циљева у складу са економском политиком земље;
- **59) Средњорочни план** је свеобухватни план буџетског корисника који садржи детаљну разраду свих програма, пројеката и активности за буџетску годину са пројекцијама за наредне две године, према утврђеним средњорочним циљевима и приоритетима, који служи и као основа за израду образложења финансијског плана тог корисника и израђује се у складу са упутством за припрему буџета;
- **60) Средњорочни оквир расхода** је саставни део Извештаја о фискалној стратегији, којим Влада утврђује укупни обим расхода буџета Републике у складу са утврђеним приоритетним областима финансирања; обезбеђује свеукупну фискалну дисциплину и транспарентност процеса планирања буџета и представља основ за дефинисање средњорочних обима за планирање и израду финансијских планова буџетских корисника.

Буџетски систем

- Буџетски систем чине буџет Републике Србије, буџети локалне власти и финансијски планови организација за обавезно социјално осигурање.
- Интегритет буџетског система обезбеђује се заједничким правним основом, јединственом буџетском класификацијом, употребом јединствене буџетске документације за израду нацрта буџета, средњорочних и финансијских планова, јединственим системом буџетског рачуноводства, јединственим критеријумима за буџетску контролу и ревизију, преносом статистичких извештаја и података са једног нивоа буџета на други и принципима на којима се заснива буџетски поступак, у складу са овим законом.

Списак буџетских корисника

- Министар посебним актом утврђује списак директних и индиректних корисника средстава буџета Републике Србије, односно буџета локалне власти, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање, као и других корисника јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора (у даљем тексту: корисници јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора).
- Списак из става 1. овог члана објављује се у "Службеном гласнику Републике Србије".

Трезор и посебни рачуни

- Министар, односно локални орган управе надлежан за финансије, овлашћен је за отварање консолидованог рачуна трезора Републике Србије, односно локалне власти.
- Консолидовани рачун трезора Републике Србије и консолидовани рачуни трезора локалне власти чине систем консолидованог рачуна трезора, који се води код Народне банке Србије.
- Министар, односно локални орган управе надлежан за финансије, односно лице које он овласти, отвара подрачуне корисника јавних средстава који су укључени у консолидовани рачун трезора Републике Србије, односно у консолидовани рачун трезора локалне власти.
- У оквиру подрачуна из става 3. овог члана обавезно се посебно воде:
 - 1) средства издвојена буџетом, односно финансијским планом организације за обавезно социјално осигурање;
 - 2) сопствени приходи које директни и индиректни корисник буџетских средстава, односно организација за обавезно социјално осигурање остварује, у складу са законом, као и сопствени приходи других корисника јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора.
- Управа за трезор води подрачуне из става 3. овог члана.
- Новчана средства буџета Републике Србије, директних и индиректних корисника средстава тог буџета, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање, као и других корисника јавних средстава који су укључени у консолидовани рачун трезора Републике Србије, воде се и депонују на консолидованом рачуну трезора Републике Србије.
- Изузетно од става 6. овог члана, министар може другом кориснику јавних средстава из члана 8. став 1. овог закона, који више од 50% од укупних прихода остварује на тржишту, одобрити отварање рачуна код банке за сопствене приходе.
- Новчана средства буџета локалне власти, директних и индиректних корисника средстава тог буџета, као и других корисника јавних средстава који су укључени у консолидовани рачун трезора локалне власти, воде се и депонују на консолидованом рачуну трезора локалне власти.
- Министар, односно локални орган управе надлежан за финансије, ближе уређује начин коришћења средстава са подрачуна, односно других рачуна из овог члана.
- Министар ближе уређује начин пласирања слободних новчаних средстава.

ИНВЕСТИРАЊЕ

- Министар, односно лице које он овласти, може новчана средства на консолидованом рачуну трезора Републике Србије, осим прихода за које је у посебном закону, односно међународном уговору утврђена намена која ограничава употребу тих средстава, инвестирати на домаћем или иностраном финансијском тржишту новца или капитала, у складу са законом и другим прописом.
- Локални орган управе надлежан за финансије, односно лице које он овласти, може новчана средства на консолидованом рачуну трезора локалне власти, осим прихода за које је у посебном закону, односно локалном пропису или међународном уговору утврђена намена која ограничава употребу тих средстава, инвестирати на домаћем финансијском тржишту новца, у складу са законом и другим прописом.

Финансијска служба корисника буџета

- Директни корисник буџетских средстава образује службу која припрема предлог финансијског плана и захтеве за извршење одобрених апропријација, саставља извештај о њиховом извршењу и обавља друге послове утврђене законом, другим прописом и општим актом (у даљем тексту: финансијска служба).
- Изузетно од става 1. овог члана, финансијска служба директног корисника буџетских средстава може да обавља послове и за друге директне кориснике буџетских средстава.
- Министар прописује заједничке основе, критеријуме и задатке за рад финансијске службе, које директни корисници буџетских средстава ближе уређују.

Јавни приходи

- 1) порези;
- 2) доприноси за обавезно социјално осигурање;
- 3) накнаде за коришћење добара од општег интереса;
- 4) таксе;
- 5) самодопринос;
- 6) донације и трансфери;
- 7) остали јавни приходи.
- Примања државе су:
 - 1) примања од продаје нефинансијске имовине;
 - 2) примања од задуживања;
 - 3) примања од продаје финансијске имовине, и то:
 - (1) примљене отплате главнице датих зајмова,
 - (2) примања од продаје хартија од вредности,
 - (3) примања од продаје акција и удела;
 - 4) друга примања утврђена законом.

Сопствени приходи

- Као сопствени приходи буџетских корисника и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање, у акту о буџету, односно финансијском плану, исказују се јавна средства и приходи које корисници остваре својом активношћу, односно продајом роба и вршењем услуга, у складу са законом.
- У планирању сопствених прихода из става 1. овог члана буџетски корисници и корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање дужни су да се придржавају принципа тачности на начин да их реално планирају и распоређују за коришћење у складу са потребама.
- Средства остварена од сопствених прихода, која се као таква, у складу са посебним законом, користе за рад органа управе у саставу министарства, а не распоређују се посебним актом Владе, користе се за рад министарства и органа управа у његовом саставу према програму и динамици коришћења који доноси надлежан министар.
- Програм из става 3. овог члана садржи, пре свега, план за коришћење средстава за стручно образовање, оспособљавање и усавршавање запослених, стимулативно награђивање запослених, пројектовање, изградњу и одржавање информационог система, набавку опреме за рад, изградњу и куповину пословног простора.
- Влада, односно надлежни извршни орган локалне власти, може прописати услове, критеријуме и начин коришћења средстава од прихода које корисници буџетских средстава остваре својом активношћу, односно продајом роба и вршењем услуга.
- Влада, односно надлежни извршни орган локалне власти, на предлог министра, односно локалног органа управе надлежног за финансије, може одлучити да део јавних средстава из става 1. овог члана, остварених у текућој години, односно неутрошених из ранијих година, представља општи приход буџета у текућој години.

Принципи одговорног фискалног управљања

- 1) принцип полагања рачуна подразумева да је Влада, односно извршни орган локалне власти, одговоран Народној скупштини, односно скупштини локалне власти за извршавање својих надлежности у вези са управљањем фискалном политиком;
- 2) принцип правичности подразумева да се управљање фискалном политиком спроводи тако што ће се у обзир узети њен утицај на благостање садашњих и будућих генерација;
- 3) принцип одговорности подразумева да се управљање јавном имовином и обавезама, природним ресурсима и фискалним ризицима, спроводи на начин који учвршћује фискалну одрживост;
- 4) принцип стабилности подразумева да се фискална политика спроводи на начин који не изазива нагле промене у кретањима макроекономских и фискалних индикатора;
- 5) принцип транспарентности подразумева да су јасно утврђени и дефинисани задаци и одговорности различитих државних органа, односно органа локалне власти и функционера у вези са управљањем фискалном политиком; да су обезбеђене ажурне финансијске и нефинансијске информације које се односе на управљање фискалном политиком, да су доступне како би се омогућила делотворна јавна провера вођења фискалне политике и стања јавних финансија; да они који су одговорни за објављивање таквих информација те информације не ускраћују, осим ако би њихово објављивање нанело значајну штету националној безбедности, одбрани или међународним односима Републике Србије.

Извештај о фискалној стратегији

- Влада сваке фискалне године подноси Народној скупштини Извештај о фискалној стратегији.
- Главни циљеви Извештаја о фискалној стратегији су:
- 1) утврђивање краткорочних и средњорочних циљева фискалне политике Владе за период од три узастопне фискалне године, почев од фискалне године за коју се Извештај о фискалној стратегији подноси;
- 2) пружање детаљног објашњења о усклађености наведених средњорочних циљева са фискалним принципима и правилима утврђеним овим законом;
- 3) процена утицаја фискалне политике на међугенерациску расподелу дохотка, као и процена одрживости фискалне политике.

Изузетне околности

- Влада може само изузетно и привремено да одступи од фискалних принципа и правила утврђених овим законом, и то у случајевима природних катастрофа и екстерних шокова који утичу на угрожавање здравља људи, националне безбедности и пад привредне активности, о чему доноси одлуку.
- Влада је дужна да поднесе Народној скупштини извештај у коме ће јасно навести:
 - 1) разлоге за одступање од фискалних принципа или правила;
 - 2) мере које Влада намерава да предузме да би поново поштовала фискалне принципе или правила;
 - 3) временски период у коме Влада очекује да ће почети поново да се придржава фискалних принципа или правила.
- Влада доставља Народној скупштини извештај из става 2. овог члана у року од тридесет дана од усвајања одлуке из става 1. овог члана или у следећем годишњем Извештају о фискалној стратегији, у зависности од тога који случај пре наступи.

Изјава о одговорности

- Уз Извештај о фискалној стратегији прилаже се изјава о одговорности коју потписује министар.
- У изјави о одговорности се обавезно наводи да су сви извештаји на које се изјава односи:
 - 1) израђени коришћењем аналитичких техника и процена које испуњавају високе стандарде професионалног интегритета и стручности;
 - 2) засновани на ажурним и тачним економским и фискалним информацијама доступним у време закључења извештаја;
 - 3) обухватају све одлуке које је донела Влада, а које имају значајан економски или фискални утицај о коме је министар имао сазнања у време потписивања изјаве о одговорности.

Буџетска класификација

- 1) економска класификација прихода и примања исказује приходе и примања на основу прописа или уговора који одређују изворе прихода, односно примања;
- 2) економска класификација расхода и издатака исказује појединачна добра и услуге и извршена трансферна плаћања;
- 3) организациона класификација исказује расходе и издатке по корисницима буџетских средстава, са расподелом апропријација између корисника;
- 4) функционална класификација исказује расходе и издатке по функционалној намени за одређену област и независна је од организације која ту функцију спроводи;
- 5) програмска класификација исказује класификацију програма корисника буџетских средстава;
- 6) класификација расхода и издатака према изворима финансирања исказује приходе и примања, расходе и издатке према основу остварења тих средстава.

Буџетски календар - Република

- 1) Календар за ниво Републике Србије:
- (1) 15. фебруар - министар даје инструкцију за предлагање приоритетних области финансирања;
- (2) 15. март - директни корисници средстава буџета Републике Србије на основу инструкције из подтачке (1) ове тачке достављају Министарству предлоге за утврђивање приоритетних области финансирања за буџетску и наредне две фискалне године;
- (3) 30. април - министар у сарадњи са министарствима и институцијама надлежним за економску политику и привредни систем припрема Извештај о фискалној стратегији, који садржи економску и фискалну политику Владе са пројекцијама за буџетску и наредне две фискалне године;
- (4) 15. мај - министар доставља нацрт Извештаја о фискалној стратегији Фискалном савету;
- (5) 15. јун - Фискални савет даје мишљење о нацрту Извештаја о фискалној стратегији;
- (6) 1. јул - министар доставља Влади предлог Извештаја о фискалној стратегији на усвајање;
- (7) 15. јул - Влада усваја Извештај о фискалној стратегији и доставља га Народној скупштини на разматрање;
- (8) 1. август - министар доставља упутство за припрему нацрта буџета Републике Србије;
- (9) 1. август - министар доставља Извештај о фискалној стратегији локалној власти и организацијама за обавезно социјално осигурање;
- (10) 31. август - Народна скупштина доставља Влади коментаре и препоруке у вези са Извештајем о фискалној стратегији;
- (11) 15. септембар - директни корисници средстава буџета Републике Србије и организације за обавезно социјално осигурање достављају предлог средњорочног и финансијског плана Министарству;
- (12) 1. октобар - Влада, на предлог министра, усваја ревидирани Извештај о фискалној стратегији, са информацијама о финансијским и другим ефектима нових политика, узимајући у обзир после 30. априла ажурирани макроекономски оквир;
- (13) 5. октобар - Влада доставља Народној скупштини ревидирани Извештаја о фискалној стратегији;
- (14) 15. октобар - министар доставља Влади нацрт закона о буџету Републике Србије, нацрте одлука о давању сагласности на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање са финансијским плановима организација за обавезно социјално осигурање;
- (15) 1. новембар - Влада усваја предлог закона о буџету Републике Србије и доставља га Народној скупштини, заједно са предлозима одлука о давању сагласности на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање и финансијским плановима организација за обавезно социјално осигурање;
- (16) 15. децембар - Народна скупштина доноси закон о буџету Републике Србије и одлуке о давању сагласности на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање;

Буџетски календар – локална власт

- 2) Календар буџета локалне власти:
- (1) 15. август - локални орган управе надлежан за финансије издаје упутство за припрему нацрта буџета локалне власти;
- (2) 15. септембар - директни корисници средстава буџета локалне власти достављају предлог финансијског плана локалном органу управе надлежном за финансије за буџетску и наредне две фискалне године;
- (3) 15. октобар - локални орган управе надлежан за финансије доставља нацрт одлуке о буџету надлежном извршном органу локалне власти;
- (4) 1. новембар - надлежни извршни орган локалне власти доставља предлог одлуке о буџету скупштини локалне власти;
- (5) 20. децембар - скупштина локалне власти доноси одлуку о буџету локалне власти;
- (6) 25. децембар - локални орган управе надлежан за финансије доставља министру одлуку о буџету локалне власти.
- Рокови из става 1. овог члана представљају крајње рокове у буџетском календару.

Предлог финансијског плана

- На основу упутства за припрему нацрта буџета Републике и средњорочних планова, директни корисници буџетских средстава израђују предлог средњорочног и финансијског плана.
- Предлог финансијског плана из става 1. овог члана обухвата:
 - 1) расходе и издатке за трогодишњи период, исказане по буџетској класификацији;
 - 2) детаљно писано образложење расхода и издатака, као и извора финансирања.
- Предлог финансијског плана буџетског корисника подноси се у износу једнаком износу обима средстава прве године средњорочног оквира расхода, дефинисаног у Извештају о фискалној стратегији.
- Делови предлога финансијског плана из става 2. овог члана састоје се из писаног објашњења, које обухвата и образложење, средњорочну квантификацију и процену ефеката нових политика и инвестиционих приоритета, на основу Упутства за припрему буџета Републике и средњорочних планова корисника средстава Републике Србије и финансијског захтева.

Предлог финансијског плана

- Министарство разматра захтеве корисника буџетских средстава и организација за обавезно социјално осигурање садржане у предлозима њихових финансијских планова имајући у виду:
 - 1) циљеве у погледу прихода и примања и расхода и издатака;
 - 2) податке и објашњења у складу са чланом 37. овог закона;
 - 3) усаглашеност са смерницама утврђених Извештајем о фискалној стратегији и приоритетима које утврђује Влада.
- Пре израде нацрта буџета, министар извештава директне кориснике буџетских средстава о предложеним износима прихода и примања и расхода и издатака, а организације за обавезно социјално осигурање обавештава о предлогу финансијског плана који није усаглашен са смерницама утврђеним Извештајем о фискалној стратегији.
- Директни корисници буџетских средстава достављају мишљење министру на висину средстава и на обавештење из става 2. овог члана, а организације за обавезно социјално осигурање достављају мишљење надлежном директном кориснику буџетских средстава.
- У случају непостизања усаглашености у смислу ст. 2. и 3. овог члана, Влада налаже отклањање неправилности у финансијском плану организације за обавезно социјално осигурање.
- Надлежни орган организације за обавезно социјално осигурање из члана 6. став 3. овог закона, у обавези је да изврши измене у финансијском плану у складу са ставом Владе.

Буџет у Народној скупштини

- Измена предлога буџета коју врши Народна скупштина, односно скупштина локалне власти, мора бити у оквиру максимума укупног фискалног дефицита утврђеног у предлогу буџета Владе, односно надлежног извршног органа локалне власти.
- Суфицит утврђен у предлогу буџета Владе, односно надлежног извршног органа локалне власти, не може се користити за повећање расхода и издатака предложених буџетом.
- Предлог за смањење прихода, мора да садржи мере за увећање других прихода или умањење расхода и издатака за исти износ.
- Предлог за увећање расхода и издатака, мора да садржи мере за увећање прихода или умањење других расхода и издатака за исти износ.

Финансијски ефекти закона

- Образложење закона или другог прописа достављеног Влади или надлежном извршном органу локалне власти ради утврђивања предлога, односно усвајања, мора садржати процену финансијских ефеката које ће такав закон, односно други пропис, имати на буџет.
- Процена из става 1. овог члана мора садржати податке о томе да ли се предложеним законом, односно другим прописом, повећавају или смањују буџетски приходи и примања или расходи и издаци за буџетску годину и за наредне две фискалне године.
- Процена из ст. 1. и 2. овог члана обавезно садржи:
 - 1) предвиђене промене у приходима и расходима, те примањима и издацима за буџетску годину и наредне две фискалне године;
 - 2) предлоге за покривања повећаних расхода и издатака буџета;
 - 3) предлоге за покривања смањених прихода и примања буџета;
 - 4) сагласност министарства, односно локалног органа управе надлежног за финансије.
- Ако се током године донесу закони и други прописи на основу којих настају нове обавезе за буџет, средства ће се осигурати у буџету за следећу буџетску годину у складу с пројекцијама и могућностима.
- Одредбе овога члана на одговарајући се начин примењују на ванбуџетске кориснике и јединице локалне власти.

Одговорност за преузимање обавеза

- **Обавезе које преузимају директни, односно индиректни корисници буџетских средстава и организације за обавезно социјално осигурање морају одговарати апропријацији која им је одобрена за ту намену у тој буџетској години.**
- **Обавезе преузете у складу са одобреним апропријацијама, а неизвршене у току године, преносе се и имају статус преузетих обавеза и у наредној буџетској години извршавају се на терет одобрених апропријација за ту буџетску годину.**
- **Преузете обавезе и све финансијске обавезе из ст. 1. и 2. овог члана морају бити извршене искључиво на принципу готовинске основе са консолидованог рачуна трезора, осим ако је законом, односно актом Владе предвиђен другачији метод.**

Управљање преузетим обавезама

- Приликом преузимања обавеза, директни и индиректни корисници буџетских средстава дужни су да се придржавају смерница о роковима и условима плаћања, које одређује министар, односно локални орган управе надлежан за финансије.
- Корисници буџетских средстава преузимају обавезе на основу писаног уговора или другог правног акта, уколико законом није друкчије прописано.
- **Преузете обавезе чији је износ већи од износа средстава предвиђеног буџетом или које су настале у супротности са овим законом или другим прописом, не могу се извршавати на терет консолидованог рачуна трезора Републике Србије, односно локалне власти.**
- Принудна наплата која се односи на корисника буџетских средстава, а у основ за принудну наплату је наведен рачун извршења буџета, може се спровести до износа 50% укупног обима средстава одређеног том буџетском кориснику, на терет његових апропријација, а преко апропријације која је намењена за ову врсту расхода, чије ће се извршење обављати сукцесивно, према динамици извршења буџета (месечне квоте).
- Код корисника буџетских средстава код кога је искоришћена укупна годишња апропријација за извршење принудне наплате, Управа за трезор врши преусмеравање средстава умањењем друге одговарајуће апропријације за износ за који треба извршити принудну наплату.
- Извршавање налога принудне наплате спроводи Управа за трезор.
- Принудном наплатом не могу се теретити апропријације за отплату дуга и датих гаранција и извршавање расхода и издатака из средстава донација.
- Принудном наплатом не могу се теретити апропријације намењене за суфинансирање развојне помоћи Европске уније, као ни апропријације које се финансирају из развојне помоћи Европске уније када су иста дата на управљање Републици Србији.
- Уколико је као дужник наведен рачун извршења буџета локалне власти, рок за почетак извршења таквих решења је пет дана од дана уноса решења.

Закључивање уговора

- Уговори о набавци добара, финансијске имовине, пружању услуга или извођењу грађевинских радова, које закључују директни и индиректни корисници буџетских средстава и корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање, морају бити закључени у складу са прописима који регулишу јавне набавке.

Плаћања из буџета

- Расход и издатак из буџета заснива се на рачуноводственој документацији.
- Правни основ и износ преузетих обавеза, који проистичу из изворне рачуноводствене документације, морају бити сачињени и потврђени у писаној форми пре плаћања обавезе.
- Министар ближе уређује начин настанка обавезе, извештавање о преузетим обавезама и начин плаћања, које се врши из републичког, односно буџета локалне власти.
- Одредбе ст. 1-3. овог члана сходно се примењују на обавезе организација за обавезно социјално осигурање.
- Плаћања са консолидованог рачуна трезора за реализацију обавеза других корисника јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора неће се вршити уколико ови корисници нису добили сагласност на финансијски план на начин прописан законом, односно актом скупштине локалне власти и уколико тај план нису доставили Управи за трезор.

Повраћај средстава у буџет

- У случају да за извршење одређеног плаћања није постојао правни основ, директни, односно индиректни корисник буџетских средстава обавезан је да одмах затражи повраћај средстава у буџет.
- Ако се средства врате у истој фискалној години у којој је плаћање извршено, за износ враћених средстава умањује се одговарајућа апропријација корисника буџетских средстава коме је извршен повраћај.
- Одредбе ст. 1. и 2. овог члана сходно се примењују на повраћај средстава организација за обавезно социјално осигурање.
- По истеку фискалне године, директни и индиректни корисници буџетских средстава вратиће у буџет средства која су им пренета у складу са актом о буџету, а нису утрошена.
- Министар, односно локални орган управе надлежан за финансије прописује начин утврђивања износа и поступак враћања неутрошених средстава из става 4. овог члана.

Промене у апропријацијама

- Директни корисник буџетских средстава, уз одобрење министра, односно локалног органа управе надлежног за финансије, може извршити преусмеравање апропријације одобрене на име одређеног расхода и издатка у износу од 5% вредности апропријације за расход и издатак чији се износ умањује.
- Директни корисник буџетских средстава, уз одобрење министра, односно локалног органа управе надлежног за финансије, може извршити преусмеравање средстава унутар програма у износу до 10% вредности апропријације чија се средства умањују.
- Преусмеравање апропријација из ст. 7. и 8. односе се на апропријације из прихода из буџета, док се из осталих извора могу мењати без ограничења.

Буџетски фонд

- Буџетски фонд је евиденциони рачун у оквиру главне књиге трезора, који отвара Влада, односно надлежни извршни орган локалне власти, како би се поједини буџетски приходи и расходи и издаци водили одвојено, ради остваривања циља који је предвиђен посебним републичким, односно локалним прописом или међународним споразумом.
- Прописом, односно споразумом из става 1. овог члана, дефинишу се:
 - 1) сврха буџетског фонда;
 - 2) време за које се буџетски фонд оснива;
 - 3) надлежно министарство, односно локални орган управе одговоран за управљање фондом;
 - 4) извори финансирања буџетског фонда.

Фондови ЕУ

Поделу одговорности и начин управљања средствима за суфинансирање програма развојне помоћи Европске уније, као и средствима развојне помоћи Европске уније, када су иста дата на управљање Републици Србији у складу са међународним споразумом између Републике Србије и Европске уније, ближе уређује Влада, на предлог министра.

Влада одређује лице одговорно за функционисање целокупног система финансијског управљања фондовима Европске уније, за трансфер средстава из Европске уније, као и за средства из националног суфинансирања

Одговорност функционера

Функционер, односно руководилац директног, односно индиректног корисника буџетских средстава, одговоран је за преузимање обавеза, њихову верификацију, издавање налога за плаћање које треба извршити из средстава органа којим руководи и издавање налога за уплату средстава која припадају буџету.

Функционер, односно руководилац директног, односно индиректног корисника буџетских средстава одговоран је за закониту, наменску, економичну и ефикасну употребу буџетских апропријација.

Функционер, односно руководилац директног, односно индиректног корисника буџетских средстава, може пренети поједина овлашћења из става 1. овог члана на друга лица у директном, односно индиректном кориснику буџетских средстава.

Нespoјивост функција

Функције наредбодавца и рачунопологача не могу се поклапати. Наредбодавац је функционер, односно руководилац корисника буџетских средстава, односно лице које је одговорно за управљање средствима, преузимање обавеза, издавање налога за плаћање који се извршавају из средстава органа, као и за издавање налога за уплату средстава која припадају буџету. Рачунопологач је лице које је према општем или појединачном акту органа одговорно за законитост, исправност и састављање исправа о пословној промени и другим пословним догађајима који се односе на коришћење средстава органа, односно буџетских апропријација, као и за законитост и исправност састављања исправа о пословној промени и другим пословним догађајима у вези са коришћењем средстава и друге имовине.

Одговорност за буџетско рачуноводство

Индиレクトни корисник буџетских средстава и корисник средстава организације за обавезно социјално осигурање одговоран је за рачуноводство сопствених трансакција.

Директни корисник буџетских средстава одговоран је за рачуноводство сопствених трансакција, а у оквиру својих овлашћења и за рачуноводство трансакција индиレクトних корисника буџетских средстава који спадају у његову надлежност.

Високи савет судства, односно Државно веће тужилаца одговорно је за рачуноводство сопствених трансакција, а у оквиру својих овлашћења и за рачуноводство трансакција правосудних органа у оквиру њиховог раздела.

Министар, у име Владе, односно локални орган управе надлежан за финансије, у име надлежног извршног органа локалне власти, одговоран је за рачуноводство примљених зајмова и дугова.

Подношење извештаја

Министар, односно локални орган управе надлежан за финансије обавезан је да редовно прати извршење буџета и најмање два пута годишње информише Владу, односно надлежни извршни орган локалне власти, а обавезно у року од петнаест дана по истеку шестомесечног, односно деветомесечног периода.

Надлежни министри обавезни су да редовно прате извршење финансијских планова организација за обавезно социјално осигурање и најмање два пута годишње информишу Владу и министра, а обавезно у року од петнаест дана по истеку шестомесечног, односно деветомесечног периода.

У року од петнаест дана по подношењу извештаја из ст. 1. и 2. овог члана Влада, односно надлежни извршни орган локалне власти усваја и доставља извештаје Народној скупштини, односно скупштини локалне власти.

Извештаји садрже и одступања између усвојеног буџета и извршеног и образложење великих одступања.

Календар буџетског извештавања

1) 28. фебруар - индиректни корисници средстава буџета Републике Србије припремају годишњи финансијски извештај за претходну буџетску годину и подносе га надлежним директним корисницима средстава буџета Републике Србије; правосудни органи који се у буџету Републике Србије исказују збирно припремају годишњи финансијски извештај за претходну буџетску годину и подносе га Високом савету судства, односно Државном већу тужилаца; корисници средстава Републичког завода за здравствено осигурање припремају годишњи финансијски извештај за претходну буџетску годину и подносе га Републичком заводу за здравствено осигурање;

2) 31. март - директни корисници средстава буџета Републике Србије припремају годишњи извештај и подносе га Управи за трезор, а директни корисници средстава буџета Републике Србије који у својој надлежности имају индиректне кориснике средстава буџета Републике Србије контролишу, сравњују податке из њихових годишњих извештаја о извршењу буџета и састављају консолидовани годишњи извештај о извршењу буџета који подносе Управи за трезор; Високи савет судства, односно Државно веће тужилаца контролишу, сравњују податке из годишњих извештаја о извршењу буџета правосудних органа који се исказују збирно у оквиру њихових раздела и састављају консолидоване годишње извештаје о извршењу буџета, које подносе Управи за трезор;

3) 30. април - организације за обавезно социјално осигурање доносе одлуке о завршним рачунима организација за обавезно социјално осигурање, усвајају извештаје о извршењу финансијских планова и подносе их Управи за трезор; Републички завод за здравствено осигурање контролише, сравњује податке из годишњих извештаја о извршењу финансијског плана корисника средстава који се налазе у његовој надлежности, консолидује податке и саставља консолидовани годишњи извештај о извршењу финансијског плана, који подноси Управи за трезор;

4) 20. јун - Министарство припрема нацрт закона о завршном рачуну буџета Републике Србије и заједно са Министарством финансија и Министарством правде припремају одлуку о завршним рачунима организација за обавезно социјално осигурање доставља Влади;

5) 15. јул - Влада доставља Народној скупштини предлог закона о завршном рачуну буџета Републике Србије и одлуке о завршним рачунима организација за обавезно социјално осигурање;

6) 1. октобар - Министарство саставља консолидовани извештај Републике Србије и доставља га Влади;

7) 1. новембар - Влада доставља Народној скупштини консолидовани извештај Републике Србије, ради

Завршни рачун

Завршни рачун садржи:

- 1) годишњи финансијски извештај о извршењу буџета, са додатним напоменама, објашњењима и образложењима;
- 2) годишњи финансијски извештај о извршењу плана организација за обавезно социјално осигурање, као и годишњи консолидовани финансијски извештај Републичког завода за здравствено осигурање, са додатним напоменама, објашњењима и образложењима;
- 3) извештај екстерне ревизије.

Годишњи финансијски извештаји из става 1. овог члана, који чине завршни рачун буџета Републике Србије, завршни рачун буџета локалне власти и завршни рачун организација за обавезно социјално осигурање, морају бити у складу са садржајем и класификацијом буџета, односно плана, с тим да се финансијски резултат у тим извештајима утврђује сагласно Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор - готовинска основа.

Облик и садржај додатних напомена, објашњења и образложења, која се достављају уз годишње финансијске извештаје из става 1. тач. 1) и 2) овог члана, уређују се актом министра.

Евиденција непокретности

Републичка дирекција за имовину Републике Србије, која води јединствену евиденцију непокретности и збирну евиденцију покретних ствари у својини Републике Србије, дужна је да до 31. марта текуће године, достави Министарству - Управи за трезор, извештај о структури и вредности имовине Републике Србије, на основу добијених извештаја о структури и вредности имовине корисника средстава у својини Републике Србије, ради састављања завршног рачуна буџета Републике Србије за претходну годину.

Садржај извештаја из става 1. овог члана прописује

МИНИСТАР

Интерна финансијска контрола

Интерна финансијска контрола у јавном сектору обухвата:

- 1) финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава;
- 2) интерну ревизију код корисника јавних средстава;
- 3) хармонизацију и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије коју обавља Министарство финансија - Централна јединица за хармонизацију.

Финансијско управљање и контрола

Корисници јавних средстава успостављају финансијско управљање и контролу, која се спроводи политикама, процедурама и активностима са задатком да се обезбеди разумно уверавање да ће своје циљеве остварити кроз:

-) пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима;
-) реалност и интегритет финансијских и пословних извештаја;
-) економично, ефикасно и ефективно коришћење средстава;
-) заштиту средстава и података (информација).

Финансијско управљање и контрола обухвата следеће елементе:

-) контролно окружење;
-) управљање ризицима;
-) контролне активности;
-) информисање и комуникације;
-) праћење и процену система.

Финансијско управљање и контрола организује се као систем процедура и одговорности свих лица у организацији.

За успостављање, одржавање и редовно ажурирање система финансијског управљања и контроле, одговоран је руководилац корисника јавних средстава. Руководилац корисника јавних средстава може пренети надлежност за успостављање, одржавање и редовно ажурирање система финансијског управљања и контроле на лице које он овласти.

Руководилац из става 4. овог члана до 31. марта текуће године за претходну годину на прописани начин извештава министра о адекватности и функционисању система финансијског управљања и контроле.

Министар утврђује заједничке критеријуме и стандарде за успостављање, функционисање и извештавање систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Интерна ревизија

орисници јавних средстава успостављају интерну ревизију.

а успостављање и обезбеђење услова за адекватно функционисање интерне ревизије одговоран је
уководилац корисника јавних средстава.

Интерна ревизија је организационо независна од делатности коју ревидира, није део ни једног пословног
процеса, односно организационог дела организације, а у свом раду је непосредно одговорна руководиоцу
орисника јавних средстава.

ункционална независност интерне ревизије се обезбеђује самосталним одлучивањем о: подручју
ревизије на основу процене ризика, начину обављања ревизије и извештавању о обављеној ревизији.

Интерна ревизија на основу објективног прегледа доказа обезбеђује уверавање о адекватности и
ункционисању постојећих процеса управљања ризиком, контроле и управљања организацијом да ли ови
роцеси функционишу на предвиђен начин и омогућују остварење циљева организације.

Интерна ревизија пружа саветодавне услуге које се састоје од савета, смерница, обуке, помоћи или других
слуга у циљу повећања вредности и побољшања процеса управљања датом организацијом, управљања
изицима и контроле.

Интерну ревизију обављају интерни ревизори.

Интерни ревизори у вршењу функције, примењују међународне стандарде интерне ревизије, етички кодекс
интерне ревизије и принципе објективности, компетентности и интегритета.

Интерни ревизори су обавезни да чувају тајност службених и пословних података.

уководилац из става 1. овог члана до 31. марта текуће године за претходну годину на прописани начин
звештава министра о функционисању система интерне ревизије.

Министар прописује заједничке критеријуме за организовање и стандарде и методолошка упутства за
оступање и извештавање интерне ревизије и ближе уређује послове интерне ревизије у јавном сектору.

Хармонизација

Хармонизацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије врши Министарство - Централна јединица за хармонизацију.

Централна јединица за хармонизацију обавља послове:

-) централне хармонизације, координације, праћење примене и сагледавање квалитета финансијског управљања и контроле и интерне ревизије у јавном сектору;
-) дефинисања заједничких критеријума и стандарда за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле;
-) дефинисања заједничких критеријума за организацију и поступање интерне ревизије у јавном сектору;
-) вођење регистра овлашћених интерних ревизора у јавном сектору и евиденције повеља интерне ревизије;
-) стручног усавршавања, сертификације и надзора над радом интерних ревизора;
-) стручног усавршавања руководиоца и запослених у јавном сектору из области финансијског управљања и контроле, у складу са међународно прихваћеним стандардима;
-) обједињавање годишњих извештаја из члана 81. став 5. и члана 82. став 10. овог закона и подношење оних у стању финансијског управљања и контроле и интерне ревизије.

Министар доставља Влади обједињени годишњи извештај из става 2. тачка 7) овог члана.

Запослени на пословима Централне јединице за хармонизацију су обавезни да чувају тајност службених и пословних података.

Министар прописује програм за стручно образовање и услове и поступак сертификација, односно полагања испита за стицање професионалног звања овлашћени интерни ревизор у јавном сектору, стручно оспособљавање, усавршавање и даје смернице и упутства за

Буџетска инспекција

Послове буџетске инспекције обавља Министарство финансија, са циљем вршења инспекције над:

- а) директним и индиректним корисницима буџетских средстава;
- б) организацијама за обавезно социјално осигурање;
- в) јавним предузећима основаним од стране Републике Србије, правним лицима основаним од стране тих јавних предузећа, правним лицима над којима Република Србија има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или више од 50% гласова у управном одбору, као и над другим правним лицима у којима јавна средства чине више од 50% укупног прихода;
- г) аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, јавним предузећима основаним од стране локалне власти, правним лицима основаним од стране тих јавних предузећа, правним лицима над којима локална власт има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или више од 50% гласова у управном одбору, као и над другим правним лицима у којима јавна средства чине више од 50% укупног прихода;
- д) правним лицима и другим субјектима којима су директно или индиректно дозначена буџетска средства за одређену намену, правним лицима и другим субјектима који су учесници у послу који је предмет контроле и субјектима који користе буџетска средства по основу задуживања, субвенција, остале државне помоћи у било ком облику, донација, дотација и др.

Решења буџетске инспекције

Ако се у поступку инспекције утврде незаконитости, буџетска инспекција, односно служба за буџетску инспекцију аутономне покрајине, односно служба за буџетску инспекцију јединице локалне самоуправе, решењем налаже мере за њихово отклањање и предузима друге законом утврђене поступке.

Против решења из става 1. овог члана може се изјавити жалба министру, односно надлежном извршном органу локалне власти у року од осам дана од дана пријема решења.

Ако колико корисници буџетских средстава из члана 84. став 1. (пач. 1), 2) и 3) овог закона не поступи по коначном решењу буџетске инспекције, министар може издати налог да им се обустави пренос средстава буџета у текућем периоду, осим средстава за плате, у висини ненаменски утрошених средстава која су им по коначном решењу буџетске инспекције наложена да врате.

Рад буџетске инспекције

Рад буџетске инспекције је независан и самосталан. Њен рад, овлашћења и обележја уредиће се посебним актом Владе, на предлог министра.

Програм и план рада буџетске инспекције и његове промене утврђује министар.

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана сходно се примењују и на службу за буџетску инспекцију аутономне покрајине и службу за буџетску инспекцију јединице локалне самоуправе.

Министар утврђује методологију и ближе уређује начин рада буџетске инспекције.

Стандарди у погледу методологије и начина рада из става 4. овог члана примењују се и на службу за буџетску инспекцију аутономне покрајине и службу за буџетску инспекцију јединице локалне самоуправе.

Буџетска инспекција обавља контролу квалитета рада инспекције из става 5. овог члана, ради обезбеђења јединствене примене поступка инспекције на територији Републике Србије.

Служба за буџетску инспекцију аутономне покрајине и служба за буџетску инспекцију јединице локалне самоуправе достављају документацију и извештај, на захтев функционера који руководи буџетском инспекцијом, ради контроле из става 6. овог члана.

Буџетска инспекција, служба за буџетску инспекцију аутономне покрајине и служба за буџетску инспекцију јединице локалне самоуправе имају приступ свим подацима, документима, извештајима и информацијама потребним за обављање функција код корисника буџетских средстава, организација, предузећа, правних лица и субјеката из чл. 84. и 85. овог закона, над којима се врши инспекција.

Буџетска инспекција, служба за буџетску инспекцију аутономне покрајине и служба за буџетску инспекцију јединице локалне самоуправе имају на располагању одговарајуће ресурсе (особље, простор и опрему), који обезбеђују вршење њихових функција.

При вршењу функција, буџетска инспекција, служба за буџетску инспекцију аутономне покрајине и служба за буџетску инспекцију јединице локалне самоуправе обавезни су да чувају тајност службених и пословних података.

Извештај буџетске инспекције

Буџетска инспекција, служба за буџетску инспекцију аутономне покрајине и служба за буџетску инспекцију јединице локалне самоуправе доставља министру, односно надлежном органу локалне власти извештај о извршеној инспекцији са налазима и мерама.

Буџетска инспекција, служба за буџетску инспекцију аутономне покрајине и служба за буџетску инспекцију јединице локалне самоуправе достављају записник корисницима буџетских средстава, организацијама, предузећима, правним лицима и другим субјектима из чл. 84. и 85. овог закона, код којих је вршена инспекција.

Буџетска инспекција, служба за буџетску инспекцију аутономне покрајине и служба за буџетску инспекцију јединице локалне самоуправе достављају скупштини локалне власти записник о спроведеној инспекцији корисника из чл. 84. и 85. овог закона, ради упознавања и предузимања одговарајућих мера из њене надлежности.

Министар доставља годишњи извештај о раду буџетске инспекције Влади, која га подноси Народној скупштини до 31. марта текуће претходну буџетску годину.

Екстерна ревизија

Завршни рачун буџета Републике Србије и завршни рачуни организација за обавезно социјално осигурање обавезно подлежу екстерној ревизији у складу са одредбама закона којим се уређује надлежност Државне ревизорске институције.

Екстерној ревизији подлежу и завршни рачуни буџета локалних власти.

Ревизију из става 2. овог члана врши Државна ревизорска институција, у складу са законом којим се уређује надлежност Државне ревизорске институције.

Изузетно од става 3. овог члана, екстерну ревизију буџета локалних власти, може, уз сагласност Државне ревизорске институције, на основу одлуке скупштине локалних власти, да обави и лице које испуњава услове за обављање послова ревизије финансијских извештаја прописане законом којим се уређује рачуноводство и ревизија.

Фискални савет

Овим законом установљава се Фискални савет.

Фискални савет је независан државни орган.

За обављање послова из своје надлежности

Фискални савет је одговоран Народној скупштини.

Фискални савет има својство правног лица.

Фискални савет има печат у складу са законом.

Седиште Фискалног савета је у Београду.

Фискални савет састоји се од три члана које бира Народна скупштина.

За вршење стручних и административних послова образују се стручне службе Фискалног савета.

Рад трезора

Налози за чије плаћање нису обезбеђена средства, евидентирају се и извршавају према времену пријема, ако законом није другачије одређено.

Министар ближе уређује поступак за извршење налога за плаћање из става 1. овог члана.

Управа за трезор неће извршити налог за плаћање који није у складу са прописима, а на захтев подносиоца, у року од три дана од дана подношења налога, писмено ће образложити разлоге за одбијање налога.

Ускраћивање средстава локалним самоуправама

Уколико надлежни орган локалне власти не достави Министарству извештаје и акте у складу са овим законом, министар може привремено обуставити пренос трансферних средстава из буџета Републике Србије, односно припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит предузећа, до момента достављања тражених извештаја и аката

Прекршаји

Новчаном казном од 5.000 до 1.000.000 динара казниће се одговорно лице одговорно за извршење буџетских средстава, одговорно лице у организацији за обавезно социјално осигурање или друго одговорно лице, за следеће прекршаје:

- 1) уколико створи обавезе или на терет рачуна буџета одобри плаћање расхода и издатка који није предвиђен у буџету;
- 2) ако не поштује одредбе чл. 30, 37, 38, 40, 41. и члана 42. став 6. овог закона у поступку припреме и усвајања буџета;
- 3) ако предлог буџета и завршног рачуна и извештаји који се достављају Народној скупштини, односно локалној скупштини не садрже делове из чл. 28. и 29. овог закона;
- 4) ако не поштује одредбе чл. 49-61, члана 71. и 72. став 1. овог закона у поступку извршења буџета;
- 5) ако одложи наплату доспелог потраживања или одобри наплату у ратама потраживања, без претходно добијене сагласности надлежног органа;
- 6) ако не поштује одредбе члана 10. ст. 8. и 9. и чл. 74-79а овог закона;
- 7) ако не отклони пропусте на које је указано у налазу буџетске инспекције, односно службе за буџетску инспекцију аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе или их не исправи благовремено;
- 8) ако не изврши коначно решење из члана 87. овог закона;

Покретање прекршајног поступка

Захтев за покретање прекршајног поступка из члана 103. овог закона подноси буџетска инспекција, служба за буџетску инспекцију аутономне покрајине и служба за буџетску инспекцију јединице локалне самоуправе.

Прекршајни поступак из члана 103. овог закона не може се покренути ако протекну три године од дана када је прекршај учињен.

Прекршајни поступак из става 1. овог члана води се у складу са одредбама закона којим се уређују прекршаји.

Прелазне одредбе

Ако су одредбе других закона, односно прописа, у супротности са овим законом, примењују се одредбе овог закона.

Прописи на основу овлашћења из овог закона донеће се у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Подзаконски акти донети до дана ступања на снагу овог закона примењиваће се ако нису у супротности са овим законом, до доношења одговарајућих прописа на основу овог закона.

Прелазне одредбе

Почетак доношења трогодишњег буџета утврдиће се Извештајем о фискалној стратегији.

Средњорочни оквир расхода буџета Републике Србије утврдиће се почев од Извештаја о фискалној стратегији за 2011. и наредне две фискалне године.

Одредбе овог закона, које се односе на програмски део буџета, примењиваће се поступним увођењем за поједине кориснике средстава буџета Републике Србије, а у целини од доношења закона о буџету Републике Србије и одлука о буџетима локалне власти за 2015. годину.

Одредбе овог закона, у делу који се односи на припрему средњорочних планова, примењују се у поступку припреме и доношења закона о буџету Републике Србије за сва министарства за 2011. годину, а поступним увођењем за остале кориснике буџетских средстава.

Закон о јавним набавкама

Закон први пут донет 2002 и мењан
током примене

Нови закон донет 2008 и почео да се
примењује од јануара 2009

Појмови

) *јавна набавка* је прибављање добара и услуга или уступање извођења радова од стране државног органа, организације, установе или других правних лица који се, у смислу овог закона, сматрају наручиоцима, на начин и под условима прописаним овим законом;

) *уговор о јавној набавци* је теретни уговор закључен у писаној форми између наручиоца и понуђача у складу са спроведеним поступком јавне набавке, који за предмет има набавку добара, пружање услуга или извођење радова;

) *понуђач* је домаће или страно правно или физичко лице које понуди испоруку добара, пружање услуга или извођење радова;

) *кандидат* је лице којем је у првој фази рестриктивног поступка призната квалификација;

) *поступци јавне набавке* су сви поступци и радње који се у складу са овим законом морају спровести пре закључења уговора о јавној набавци;

) *отворени поступак* је поступак у којем сва заинтересована лица могу поднети понуду;

) *рестриктивни поступак* је поступак који се спроводи у две фазе и у којем у другој фази понуду могу поднети само кандидати;

) *преговарачки поступак* је поступак у којем наручилац непосредно преговара са једним или са више понуђача о елементима уговора о јавној набавци;

) *конкурс за нацрте* је поступак који се примењује код закључивања уговора о пружању услуга грађевинарског планирања, нацрта у области архитектуре и грађевинарства, инжењерства, дизајна или информатике, при чему избор нацрта врши унапред образован жири;

) *понуђена цена* је цена коју понуђач одређује у понуди, изражена у динарима, у коју су урачунати сви трошкови који се односе на предмет јавне набавке;

1) *неуобичајено ниска цена* је цена из понуде која је знатно нижа од упоредиве тржишне цене тако да код наручиоца изазива сумњу да ће јавна набавка бити извршена;

2) *критеријум* је мерило које се користи за вредновање, упоређивање и оцењивање понуда;

3) *услов је захтев наручиоца који у понуди у целини мора бити испуњен на начин како је утврђено овим законом и конкурсном документацијом*;

Појмови

- 4) *квалификациони поступак* је начин спровођења прве фазе рестриктивног поступка у областима водопривреде, енергетике,ударства, телекомуникација и саобраћаја;
- 5) *пријава* је захтев заинтересованог лица за учествовање у првој фази рестриктивног поступка;
- 6) *благовремена понуда* је понуда која је примљена од стране наручиоца у року одређеном у позиву за подношење понуда;
- 7) *исправна понуда* је понуда која је благовремена, за коју је после отварања понуда, а на основу прегледа, утврђено да спуњава све услове из овог закона и конкурсне документације;
- 8) *одговарајућа понуда* је понуда која је благовремена, исправна и за коју је утврђено да потпуно испуњава све техничке спецификације;
- 9) *прихватљива понуда* је понуда која је благовремена, исправна и одговарајућа, која не ограничава, нити условљава права наручиоца или обавезе понуђача и која не прелази износ процењене вредности конкретне јавне набавке;
- 10) *попуст на понуђену цену* је метод одређивања цене који понуђач може понудити у понуди само када је предмет јавне набавке обликован у више партија, а наручилац тај метод не може предвидети у конкурсној документацији као елемент критеријума;
- 1) *добра* су покретне ствари, производи и опрема, електрична енергија, сировине и репродукциони материјал у чврстом, течном или гасовитом облику;
- 2) *истоврсна добра, услуге или радови* су добра, услуге или радови који имају јединствену класификацију, намену и својства;
- 3) *јавна набавка по партијама* је набавка чији је предмет обликован у више посебних истоврсних целина и која је као таква значена у јавном позиву и конкурсној документацији;
- 4) *електронска понуда* је понуда или део понуде коју понуђач доставља наручиоцу у електронском облику и као таква мора да буде предвиђена конкурсном документацијом, да испуњава начела електронског пословања према посебним прописима и да са садржаним деловима понуде истог понуђача чини недвосмислену целину;
- 5) *електронска лицитација* је надметање међу понуђачима у поступку јавне набавке кроз давање нових, повољнијих понуда електронским путем, које наручилац рангира помоћу метода за аутоматско оцењивање;
- 6) *јавна средства* су средства под контролом и на располагању Републике Србије, локалних власти и организација обавезног социјалног осигурања, односно сва средства која прикупљају, примају, чувају, опредељују и троше наручиоци.

Наручилац

1) државни орган, организација, установа и други директни или индиректни корисник буџетских средстава у смислу закона којим се уређује буџетски систем и буџет, као и организација за обавезно социјално осигурање;

2) јавно предузеће;

3) правно лице које обавља и делатност од општег интереса, уколико је испуњен неки од следећих услова:

1) да више од половине чланова органа управљања тог правног лица или неке од његових представници наручиоца;

2) да више од половине гласова у органу тог правног лица имају неке од његових представници наручиоца;

3) да наручилац врши надзор над радом тог правног лица;

4) да наручилац поседује више од 50% акција, односно удела у том правном лицу;

5) да се више од 50% финансира из средстава наручиоца;

6) правно лице основано од наручиоца, а које обавља и делатност од општег интереса и које испуњава најмање један од услова из тачке 3)

Изузеци

Одредбе овог закона не примењују се на набавке:

1) од организација које се, у смислу овог закона, сматрају наручиоцем и којима је Република Србија, територијална аутономија или локална самоуправа на основу посебног закона, подзаконског акта или другог прописа доделила посебно или искључиво право на обављање делатности пружања услуга које су предмет јавне набавке;

2) за које важе другачија правила набавке а које се спроводе:

а) по основу међународног споразума који се односи на испоруке добара, извођење радова, пружање услуга или јавне конкурсе за пројекатне нацрте,

б) из средстава страних кредита (зајмова) у складу са посебним поступцима међународних организација;

3) ради обезбеђивања основних животних услова у случајевима елементарних непогода, других несрећа или хаварија, у складу са прописима којима се уређује заштита од таквих непогода, несрећа односно хаварија;

Изузеци

- а) набавке за које је посебним прописом одређено да могу бити проглашене поверљивим и које је надлежни орган својом одлуком, заснованом на овлашћењима из посебног прописа одредио као поверљиве, због тога што би сазнање неовлашћених лица да се такве набавке спроводе, или сазнање да предмети набавке имају одређене спецификације или да се врше од одређеног понуђача, угрозило безбедност државе или грађана;
- б) добара које наручилац набавља ради даље продаје, ради прераде и продаје, као и ради пружања услуга трећим лицима на тржишту, под условом да наручилац нема искључива или посебна права препродаје или изнајмљивања тих добара, односно пружања услуга за које ће та добра користити;
- в) добара која се, уз претходну сагласност Владе, набављају од Републичке дирекције за робне резерве;
- г) непокретности или права у вези са њима, с тим што се на набавку финансијских услуга неопходних за набавку непокретности примењују одредбе овог закона;
- д) које се односе на куповину, развој, продукцију или копродукцију радио и телевизијског програма или времена за емитовање програма;
- е) услуга гласовне телефоније, телекса, радио-телефоније, пејџинга, интернета и сателитских услуга;

Изузеци

- 0) услуга арбитраже и споразумног решавања спорова;
- 1) финансијских услуга у вези са емитовањем, продајом, куповином или преносом хартија од вредности или других финансијских инструмената;
- 2) које се односе на заснивање радног односа и закључивање уговора о обављању привремених и повремених послова;
- 3) услуга истраживања и развоја, осим у случају када резултате истраживања наручилац користи искључиво за своје потребе у обављању својих делатности, под условом да трошкове тих услуга сноси у потпуности наручилац;
- 4) услуга стручних физичких лица, предузетника или правних лица која у име и за рачун и под надзором Агенције за приватизацију обављају послове из делатности стечајног управника.

Министар надлежан за послове финансија утврђује списак међународних организација из става 1. тачка 2) подтачка б) овог члана, чији се посебни поступци јавних набавки могу примењивати уместо одредаба овог закона.

Начело ефикасности

Наручилац је дужан да обезбеди да се поступак јавне набавке спроводи и избор најповољније понуде врши у роковима и на начин прописан овим законом и са што мање трошкова везаних за реализацију јавне набавке.

Јавна средства могу да се користе само за намене утврђене у уговору о јавној набавци.

Начело конкуренције

Наручилац не може да ограничи конкуренцију међу понуђачима, а посебно не може онемогућавати било којег понуђача да учествује у поступку јавне набавке неоправданом употребом преговарачког поступка, нити коришћењем дискриминаторских услова и критеријума.

Субјекти који су припремали конкурсну документацију или поједине њене делове не могу наступати као понуђачи или као подизвођачи нити могу сарађивати са понуђачима приликом припремања понуде.

Начело јавности

Огласи о јавним набавкама објављују се у "Службеном гласнику Републике Србије" и на Порталу јавних набавки на начин прописан чланом 69. овог закона.

Лице које учествује у поступку јавне набавке има право да приликом отварања понуда изврши увид у податке из понуде који се уносе у записник о отварању понуда.

Лице које је учествовало у поступку јавне набавке има право да изврши увид у податке о спроведеном поступку јавних набавки после доношења одлуке наручиоца из чл. 22, 79. или 81. овог закона, о чему може поднети писмени захтев наручиоцу у року од два дана од дана достављања одлуке. Наручилац је дужан да лицу које је поднело захтев да изврши увид у податке о спроведеном поступку јавне набавке омогући увид у документацију у року од два дана од дана пријема захтева за увид.

Начело једнакости

Наручилац је дужан да у свим фазама поступка јавне набавке обезбеди једнак положај свим понуђачима.

Наручилац не може да одређује услове који би значили територијалну, предметну или личну дискриминацију међу понуђачима нити дискриминацију која би произлазила из класификације делатности коју обавља понуђач.

Утврђивање порекла добара или услуга допуштено је у случајевима и за намене који су предвиђени посебним прописима.

Наручилац не може да одбије понуде само због тога што понуђач има седиште у држави са којом Република Србија нема закључен споразум о једнаком третману домаћих и страних понуђача, ако фактички постоји једнак положај утврђен од стране министарства надлежног за економске односе са иностранством.

Антикорупцијско правило

Наручилац ће одбити понуду ако има на располагању веродостојан доказ да је понуђач непосредно или посредно дао, понудио или ставио у изглед поклон или неку другу корист члану комисије за јавне набавке, лицу које је учествовало у припреми конкурсне документације, лицу које учествује у планирању јавне набавке или неком другом лицу како би оно на њих извршило утицај са циљем да сазна поверљиве информације или да утиче на поступање наручиоца или доношење одлука у било којој фази поступка јавне набавке.

Наручилац ће одбити понуду и ако има на располагању веродостојан доказ да је понуђач непосредно или посредно претио члану комисије за јавне набавке, лицу које је учествовало у припреми конкурсне документације, лицу које учествује у планирању јавне набавке или неком другом лицу како би ово на њих извршило утицај са циљем да сазна поверљиве информације, или да утиче на поступање наручиоца или доношење одлука у било којој фази јавне набавке.

Наручилац је дужан да у случајевима из ст. 1. и 2. овог члана одмах обавести надлежне органе који ће против таквих субјеката предузети законом прописане мере.

Врсте поступака

- 1) отворени поступак;
- 2) рестриктивни поступак;
- 3) преговарачки поступак са објављивањем јавног позива;
- 4) преговарачки поступак без објављивања јавног позива;
- 5) конкурс за нацрте;
- 6) поступак јавне набавке мале вредности.

Избор најповољније понуде се, по правилу, врши у отвореном поступку јавне набавке.

Избор најповољније понуде може да се врши и у другим поступцима јавних набавки, уколико су за то испуњени услови прописани овим законом.

Преговарачки са објављивањем јавног позива

1) ако у отвореном или у другој фази рестриктивног поступка добије све исправне и/или неприхватљиве понуде под условом да се првобитно одређени услови за учешће у поступку, техничке спецификације и критеријуми за избор најповољније понуде не мењају. Ако наручилац одлучи да у преговарачки поступак позове само и све понуђаче који су учествовали у отвореном или у другој фази рестриктивног поступка да допуне своје понуде тако да их учине исправним и прихватљивим, није дужан да објави јавни позив за подношење понуда. Понуђена цена у овом преговарачком поступку не може бити већа од понуђене цене у отвореном или у рестриктивном поступку;

2) у изузетним случајевима када због природе радова, добара или услуга, као и физика везаних за њих, није могуће унапред проценити вредност јавне набавке;

3) у случају јавне набавке радова искључиво за потребе истраживања, развоја или експеримента, а не у сврху остваривања добити, нити да би се надокнађивали трошкови истраживања и развоја.

Наручилац је дужан да у преговарачком поступку обезбеди да уговорена цена не буде већа од упоредиве тржишне цене и да са дужном пажњом проверава квалитет предмета јавне набавке.

Наручилац је дужан да у конкурсној документацији одреди елементе уговора о којима ће се преговарати и начин преговарања, као и да води записник о преговарању.

Преговарачки без објављивања јавног позива

Наручилац може спроводити преговарачки поступак без објављивања јавног позива:

-) ако у отвореном или другој фази рестриктивног поступка није добио ниједну понуду, односно у првој фази рестриктивног поступка ниједну пријаву, или су све понуде неодговарајуће, под условом да се првобитно одређен предмет јавне набавке и услови за учешће у поступку, техничке спецификације и критеријуми за избор најповољније понуде не мењају;
 -) у случају јавне набавке добара искључиво за потребе истраживања, развоја или експеримента, а не у сврху остваривања добити, нити да би се надокнађивали трошкови истраживања и развоја;
 -) ако због техничких, односно уметничких разлога предмета јавне набавке или из разлога повезаних са заштитом искључивих права, набавку може испунити само одређени понуђач;
 -) ако због изузетне хитности проузроковане ванредним околностима или непредвиђеним догађајима, чије извршавање ни у ком случају не зависи од воље наручиоца, наручилац није могао да поступи у роковима одређеним за отворени или рестриктивни поступак;
 -) код додатних испорука добара од првобитног добављача намењених за делимичну замену производа, материјала или инсталација или проширење обима постојећих производа, материјала или инсталација, која би због промене добављача обавезивала наручиоца да набавља материјал који има друкчије техничке карактеристике, што би проузроковало несразмерно велике техничке тешкоће у пословању и одржавању, због чега укупна вредност свих додатних испорука добара не може да буде већа од 25% од укупне вредности првобитно закљученог уговора;
 -) у случају јавне набавке добара понуђених и купљених на робним берзама;
 -) у случају додатних услуга или радова који нису били укључени у првобитни пројекат или у прву јавну набавку, а који су због непредвидљивих околности постали неопходни за извршење уговора о јавној набавци, под условом да се уговор закључи са првобитним пружаоцем услуга, односно извођачем радова и да укупна вредност свих додатних услуга или радова није већа од 25% од укупне вредности првобитно закљученог уговора, као и да:
- а) се такве додатне услуге или радови не могу раздвојити, у техничком или економском погледу, од прве јавне набавке, а да се при томе не проузрокују несразмерно велике техничке тешкоће или несразмерно велики трошкови за наручиоца или

Преговарачки без објављивања јавног позива

звршење радова;

б) код нових услуга или радова које представљају понављање сличних услуга или радова које пружа првобитни пружалац услуга или извођач радова, под условом да се такве услуге или радови уклапају у основни пројекат за који је по објављеном јавном позиву био закључен уговор о јавној набавци, да је ова могућност наведена у првој објави јавног позива и да од закључења првог уговора није протекло више од три године;

в) у случају набавки добара под посебно повољним условима од понуђача који је у ликвидацији, уз сагласност осталих поверилаца, у складу са прописима којима се уређује ликвидација привредних друштава;

г) у случају набавки услуга које су део наставка конкурса за нацрте организованог у складу са овим законом, ако је уговор закључен са награђеним учесником односно награђеним учесницима на конкурс и ако наручилац у преговарачки поступак укључи сваког од њих;

д) у случају набавки услуга и добара од предузећа за радно оспособљавање, професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалидних лица, ако су набавке непосредно повезане са делатношћу оспособљавања, професионалне рехабилитације и запошљавања тих лица, при чему сви учесници у заједничкој понуди и сви подизвођачи морају да буду из наведене групације предузећа, а квалитет, цена и рокови за испоруку добара и пружање услуга морају да одговарају захтевима наручиоца.

Наручилац је дужан да у року од три дана од дана доношења одлуке о избору најповољније понуде у случајевима из става 1. овог члана, достави ради објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије" и на Порталу јавних набавки на начин прописан чланом 69. овог закона, обавештење о избору најповољније понуде које садржи податке о предмету набавке, о забраној понуди и о основу за спровођење преговарачког поступка.

Обавеза наручиоца из става 2. овог члана не односи се на случај из става 1. тачка б) овог члана.

Наручилац је дужан да у року од три дана од дана избора најповољније понуде достави Управи за јавне набавке извештај о одели уговора у преговарачком поступку из става 1. тачка 4) овог члана који садржи податке из члана 80. овог закона.

Наручилац је дужан да у преговарачком поступку обезбеди да уговорена цена не буде већа од упоредиве тржишне цене и да са пажњом проверава квалитет предмета јавне набавке.

Наручилац је дужан да у конкурсној документацији одреди елементе уговора о којима ће се преговарати и начин преговарања, као и да води записник о преговарању.

Обавеза спровођење преговарачког поступка из става 1. тачка 4) овог члана не примењују се одредбе члана 82. став 5. и члана 108. став 1. овог закона.

Конкурс за нацрте

Наручилац може спроводити поступак јавне набавке услуга путем конкурса у областима урбанистичког планирања, архитектуре, грађевинарства, инжењерства, дизајна и информатике.

Нацрт, план или дизајн бира независни жири.

Чланови жирија могу бити само физичка лица која нису повезана са учесницима на конкурс.

Ако наручилац захтева од учесника на конкурс посебне професионалне квалификације или искуство, најмање једна трећина чланова жирија мора имати најмање једнаке квалификације, односно искуство.

Жири је самосталан у одлучивању и разматра анонимне нацрте, планове или дизајне.

Конкурс за нацрте, планове или дизајне, са доделом награде и плаћањем учесницима, може се спроводити самостално или као саставни део другог поступка јавне набавке.

Набавке мале вредности

Јавна набавка мале вредности, у смислу овог закона, јесте набавка истоврсних добара, услуга или радова чија је процењена вредност, на годишњем нивоу, нижа од вредности одређене у закону којим се уређује годишњи буџет Републике Србије.

Законом из става 1. овог члана одређује се и вредност набавке која представља горњи лимит у буџетској години испод којег наручиоци нису обавезни да примењују одредбе овог закона.

Министар надлежан за послове финансија уређује поступак јавне набавке мале вредности.

Услови за покретање

Наручилац може да покрене поступак јавне набавке ако је набавка предвиђена у годишњем плану набавки и ако су за ту набавку предвиђена средства у буџету Републике Србије, територијалне аутономије, локалне самоуправе или у финансијском плану наручиоца.

Средства за одређену јавну набавку не могу бити већа од износа који је предвиђен прописом којим се уређује извршење буџета и јавно финансирање.

Ако уговор о јавној набавци траје више година, обавезе које ће доспевати у наредним годинама морају бити уговорене у износима предвиђеним прописима којима се уређује извршење буџета и јавно финансирање за сваку посебну годину.

Ако је у питању јавна набавка инвестиционог значаја, наручилац ће припремити инвестициони програм по јединственој методологији за израду програма инвестиционог значаја и у складу са планом развоја.

Програм из става 4. овог члана потврђује старешина, односно одговорно лице наручиоца у писаном облику.

Ако нису донети буџет Републике Србије, буџет територијалне аутономије, буџет локалне самоуправе или финансијски план другог наручиоца, наручилац може почети поступак јавне набавке само до износа средстава планираних у складу са прописом о привременом финансирању.

Конкурсна документација

Конкурсна документација садржи:

-) позив за подношење понуде;
-) упутство понуђачима како да сачине понуду;
-) образац понуде;
-) образац за оцену испуњености услова из члана 44. овог закона и упутство како се доказује испуњеност тих услова;
-) модел уговора (осим у преговарачком поступку и у случају набавке кредита као финансијске услуге када конкурсна документација садржи кредитни захтев наручиоца на основу којег понуђач доставља свој модел уговора);
-) врсту, техничке карактеристике (спецификације), квалитет, количину и опис добара, радова или услуга, начин спровођења контроле и обезбеђивања гаранције квалитета, рок извршења, место извршења или испоруке добара, евентуалне додатне услуге и сл. (осим у случају набавке кредита као финансијске услуге);
-) техничку документацију и планове, односно документацију о кредитној способности наручиоца у случају јавне набавке финансијске услуге кредита;
-) образац структуре цене, са упутством како да се попуни.

Наручилац може у конкурсној документацији да наведе врсту средстава финансијског обезбеђења којим понуђачи обезбеђују испуњење својих обавеза у поступку јавне набавке, као и испуњење својих уговорних обавеза, односно за повраћај авансног плаћања различити облици ручне залогe хартија од вредности или других покретних ствари, ипотeka, меница, јемство другог правног лица са одговарајућим бонитетом, банкарске

Приступ конкурсnoj документацији

Наручилац ће од дана објављивања јавног позива омогућити заинтересованим лицима непосредан увид у конкурсну документацију, преузимање конкурсне документације или ће у року од два дана од дана пријема захтева за достављање конкурсне документације, конкурсну документацију доставити поштом, телефаксом или путем електронске поште, а може је и објавити на Порталу јавних набавки.

У случају преузимања или достављања конкурсне документације наручилац наплаћује само трошкове умножавања и достављања конкурсне документације.

Услови

Право на учешће у поступку има понуђач ако:

) је регистрован код надлежног органа, односно уписан у одговарајући регистар;

) је основан и за обављање делатности која је предмет јавне набавке;

) му у року од две године пре објављивања јавног позива није изречена правноснажна судска или управна мера забране обављања делатности која је предмет јавне набавке;

) је измирио доспеле порезе и друге јавне дажбине у складу са прописима Републике Србије или стране државе када има станиште на њеној територији;

) има важећу дозволу надлежног органа за обављање делатности која је предмет јавне набавке, ако је таква дозвола предвиђена посебним прописом;

) располаже неопходним финансијским и пословним капацитетом;

) располаже довољним техничким и кадровским капацитетом.

Наручилац је дужан да у конкурсној документацији одреди шта сматра неопходним финансијским и пословним, као и довољним техничким и кадровским капацитетом.

Одредбе става 2. тач. 6) и 7), као и става 3. овог члана не примењују се у случају јавне набавке финансијске услуге кредита, када се као понуђач јавља пословна банка и када је банка у обавези да гарантује тајност података о својим клијентима у складу са законом којим се регулише пословање банака.

Наручилац може да одреди и друге додатне услове за учешће у поступку јавне набавке, посебно уколико се односе на социјална и еколошка питања.

Наручилац одређује услове за учешће у поступку тако да ти услови не дискриминишу понуђаче и да су у логичкој вези са предметом јавне набавке.

Наручилац може да одреди додатне услове у погледу испуњавања обавеза које понуђач има према својим подизвођачима или обављачима.

Наручилац може у конкурсној документацији да наведе овлашћени орган који ће давати потребна обавештења у погледу обавеза које треба испунити да би се задовољили захтеви из важећих прописа о заштити на раду, запошљавању и условима рада.

У случају из става 8. овог члана наручилац је дужан да од понуђача или кандидата захтева да при састављању својих понуда изричито наведу да су поштовали обавезе које произлазе из важећих прописа о заштити на раду, запошљавању и условима рада.

Одредбе овог члана сходно се примењују и на физичка лица као понуђаче.

Негативне референце

Наручилац може да одбије понуду
уколико поседује доказ који потврђује
да понуђач није испуњавао своје
обавезе по раније закљученим
уговорима о јавним набавкама који су
се односили на исти предмет набавке,
за период од претходних пет година за
радове, односно три године за добра и
услуге

Подизвођач

Наручилац је дужан да у конкурсној документацији захтева од понуђача да у понуди наведе да ли ће извршење набавке делимично поверити подизвођачу.

Ако понуђач у понуди наведе да ће делимично извршење набавке поверити подизвођачу, дужан је да наведе назив подизвођача, а ако уколико уговор између наручиоца и понуђача буде закључен, тај подизвођач ће бити наведен у уговору.

Понуђач у потпуности одговара наручиоцу за извршење уговорене набавке, без обзира на број подизвођача.

Понуђач је дужан да наручиоцу, на његов захтев, омогући приступ код подизвођача ради утврђивања испуњености услова.

Понуђач је дужан да за подизвођаче достави доказе о испуњености услова из члана 44. став 2. тач. 1) до 5) овог закона на начин одређен планом 45. овог закона.

Понуђач је дужан да за подизвођаче достави доказе о испуњености осталих услова из члана 44. овог закона на начин одређен конкурсном документацијом.

Критеријуми

Наручилац је дужан да објави исти критеријум и елементе критеријума за избор најповољније понуде у јавном позиву и у конкурсној документацији.

Елементи критеријума на основу којих наручилац бира најповољнију понуду у конкурсној документацији морају бити описани и вредновани, не смеју бити дискриминаторски и морају стајати у логичкој вези са садржином јавне набавке.

Наручилац у конкурсној документацији наводи, описује и вреднује критеријум и све елементе критеријума које намерава да примени, а посебно наводи методологију за доделу пондера за сваки елемент критеријума која ће омогућити накнадну објективну проверу оцењивања понуда.

Наручилац ће у конкурсној документацији одредити елементе критеријума на основу којих ће извршити избор најповољније понуде у ситуацији када постоје две или више понуда са једнаким бројем пондера.

При оцењивању понуда наручилац је дужан да примењује само онај критеријум и елементе критеријума који су садржани у конкурсној

Критеријуми

Критеријуми за оцењивање понуде су:

-) економски најповољнија понуда или
-) најнижа понуђена цена.

Критеријум економски најповољније понуде заснива се на различитим елементима критеријума у зависности од предмета јавне набавке, као што су:

-) понуђена цена;
-) услови плаћања;
-) рок испоруке или извршења услуге или радова;
-) текући трошкови;
-) трошкова економичност;
-) квалитет;
-) техничке и технолошке предности;
-) пост-продајно сервисирање и техничка помоћ;
-) гарантни период и врста гаранција;
- 0) обавезе у погледу резервних делова;
- 1) пост-гаранцијско одржавање;
- 2) естетске и функционалне карактеристике и др.

Услови за учешће из члана 44. овог закона не могу бити одређени као елементи критеријума.

За сваком елементу критеријума наручилац у конкурсној документацији одређује релативни значај (пондер), тако да збир пондера износи 100.

Избор између достављених понуда применом критеријума економски најповољније понуде наручилац проводи тако што их рангира на основу пондера одређених за елементе критеријума.

Неуобичајено ниска цена

Наручилац може да одбије понуду због неуобичајено ниске цене.

Ако понуда садржи неуобичајено ниску цену, наручилац је дужан да у писаном облику захтева детаљно образложење свих њених саставних делова које сматра меродавним, а нарочито наводе у погледу економике начина градње, производње или изабраних техничких решења, у погледу изузетно повољних услова који понуђачу стоје на располагању за извршење уговора или у погледу оригиналности производа, услуга или радова које понуђач предлаже.

Наручилац је дужан да понуђачу у случају из става 2. овог члана одреди примерен рок за одговор који не може бити дужи од 20 дана од дана пријема захтева.

Наручилац је дужан да по добијању образложења провери меродавне саставне елементе понуде из става 2. овог члана.

Наручилац нарочито проверава испуњење обавеза које произлазе из важећих прописа о заштити на раду, запошљавању и условима рада од стране понуђача или кандидата ако неуобичајено ниска цена произлази из непридржавања ових прописа.

Огласи

Огласи о јавним набавкама објављују се у "Службеном гласнику Републике Србије" у року од 15 дана од дана достављања захтева наручиоца за објављивање огласа, осим у случају спровођења преговарачког поступка без објављивања јавног позива из члана 24. став 1. тачка 4) овог закона када се обавештење о избору најповољније понуде објављује у року од пет дана од дана достављања захтева.

Ако је вредност јавне набавке за добра, услуге или радове изнад лимита утврђеног Законом о буџету Републике Србије за набавке мале вредности, огласи се објављују на Порталу јавних набавки.

Наручиоци могу на Порталу јавних набавки објавити огласе за набавке мале вредности.

Сви огласи о јавним набавкама објављују се на српском језику.

Аколико вредност набавке прелази 150.000.000 динара за добра и услуге, односно 300.000.000 динара за радове, огласи о јавним набавкама објављују се и на језику који се уобичајено користи у међународној трговини.

Огласи

Врсте огласа су:

- 1) претходни распис;
- 2) јавни позив;
- 3) обавештење о избору најповољније понуде у складу са чланом 24. став 2. овог закона;
- 4) обавештење о закљученом уговору о јавној набавци;
- 5) обавештење о обустави поступка јавне набавке.

Избор најповољније понуде

Наручилац је дужан да у поступку јавне набавке, пошто прегледа понуде, одбије све неисправне и неодговарајуће, а може да одбије и неприхватљиве понуде.

Понуде које није одбио као неприхватљиве наручилац оцењује применом елемената критеријума и на основу тога их рангира.

По спроведеном оцењивању и рангирању понуда наручилац бира најповољнију понуду.

Наручилац доноси одлуку о избору најповољније понуде ако је прибавио најмање једну исправну и одговарајућу понуду.

Уговор о јавној набавци

Наручилац закључује уговор о јавној набавци са понуђачем чија је понуда изабрана као најповољнија.

Ако понуђач чија је понуда изабрана као најповољнија одбије да закључи уговор о јавној набавци, наручилац може да закључи уговор са првим следећим најповољнијим понуђачем.

Уговор о јавној набавци мора бити закључен у складу са најповољнијом понудом.

Након закључења уговора наручилац може да дозволи промену цене само из објективних разлога који морају бити одређени у конкурсној документацији, односно предвиђени посебним прописима.

Уговор о јавној набавци не може бити закључен пре истека рока за подношење захтева за заштиту права из члана 107. овог закона.

Извештаји наручилаца

Извештај о закљученим уговорима о јавним набавкама садржи податке о: наручиоцу, поступку и предмету јавне набавке, вредности јавне набавке, понуђачу са којим је закључен уговор о јавној набавци, приспелим понудама и огласу о јавној набавци.

Извештај о закљученим уговорима о јавним набавкама мале вредности садржи податке о: наручиоцу, укупном броју закључених уговора и укупној вредности закључених уговора.

Извештај о поступцима јавних набавки садржи податке о: броју успешно спроведених, обустављених и поништених поступака, разлозима за обустављање и поништење поступка, посебно за јавне набавке и јавне набавке мале вредности.

Наручилац је дужан да у календарској години Управи за јавне набавке доставља тромесечни извештај о закљученим уговорима о јавним набавкама и поступцима јавних набавки, и то најкасније до 10. у месецу који следи по истеку тромесечја.

Управа за јавне набавке је дужна да на основу достављених тромесечних извештаја наручилаца припреми преглед извештаја о закљученим уговорима о јавним набавкама и да га објави на Порталу јавних набавки.

Министар надлежан за послове финансија ближе уређује начин вођења евиденције о јавним набавкама и прописује садржину извештаја из ст. 1, 2. и 3.

Додатне информације

Управа за јавне набавке може затражити од сваког наручиоца извештај о сваком појединачном уговору о јавној набавци или поступку јавне набавке, са додатним информацијама, ако је то неопходно због вођења евиденције података у области јавних набавки.

Наручилац је дужан да тражене информације достави Управи за јавне набавке у најкраћем могућем року, а најкасније три дана по захтеву Управе за јавне набавке

Службеник за јавне набавке

Наручилац је дужан да својим актом којим уређује систематизацију радних места одреди радно место у оквиру којег ће се обављати и послови из области јавних набавки.

Службеник за јавне набавке је лице стално запослено код наручиоца, које је обучено за обављање послова из области јавних набавки и које је о томе стекло одговарајући сертификат

Задаци УЈН

-) учешће у припреми прописа у области јавних набавки;
 -) пружање саветодавне помоћи наручиоцима и понуђачима;
 -) праћење поступака јавне набавке;
 -) подношење захтева за заштиту права у случају повреде јавног интереса;
 -) обавештавање органа надлежног за послове ревизије јавних средстава, буџетске инспекције и других органа надлежних за покретање прекршајног поступка о неправилностима у спровођењу поступака јавних набавки и достављању извештаја о јавним набавкама које утврди приликом обављања послова за које је одговорна;
 -) издавање сертификата службеницима за јавне набавке, као и вођење регистра службеника за јавне набавке којима су издати сертификати;
 -) објављивање и дистрибуцију одговарајуће стручне литературе;
 -) припремање модела одлука и других аката које наручилац доноси у поступцима јавне набавке;
 -) прикупљање информација о јавним набавкама у другим државама;
 - 0) прикупљање статистичких и других података о спроведеним поступцима, закљученим уговорима о јавним набавкама и о ефикасности система јавних набавки у целини;
 - 1) формирање и одржавање Портала јавних набавки ради унапређења опште информисаности наручилаца и понуђача;
 - 2) сарадњу са страним институцијама и стручњацима из области јавних набавки;
 - 3) сарадњу са другим државним органима и организацијама, организацијама за обавезно социјално осигурање, као и органима територијалне аутономије и локалне самоуправе;
 - 4) друге послове у складу са законом.
- Правна за јавне набавке је дужна да најкасније до 31. маја текуће године доставља Влади извештај о јавним набавкама у претходној години, са предлогом мера.

Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки

У оквиру својих надлежности Републичка комисија:

- 1) одлучује о захтевима за заштиту права понуђача и јавног интереса (у даљем тексту: захтев за заштиту права);
- 2) одлучује о жалбама изјављеним против закључака наручиоца;
- 3) одлучује о предлогу наручиоца да поднети захтев за заштиту права не задржава активности у поступку јавне набавке;
- 4) одлучује о трошковима поступка заштите права;
- 5) прати спровођење одлука које доноси;
- 6) сарађује са страним институцијама и стручњацима у области јавних набавки;
- 7) обавља и друге послове у складу са законом.

Захтев за заштиту права

Захтев за заштиту права може да поднесе свако лице које има интерес да закључи уговор о конкретној јавној набаци (у даљем тексту: подносилац захтева).

Захтев за заштиту права у случају повреде јавног интереса може да поднесе Управа за јавне набавке, јавни правобранилац и државни орган или организација која је овлашћена да врши надзор над пословањем наручиоца.

Подносилац захтева из става 1. овог члана нема право да од органа или организације из става 2. овог члана тражи да поднесу захтев уколико није искористио своје право на подношење захтева за заштиту права.

У случају подношења захтева за заштиту права из става 2. овог члана сходно се примењују одредбе овог закона које се примењују у случају подношења захтева од стране подносиоца захтева из става 1. овог члана, осим одредбе члана 116. став 1. овог закона.

Дејство захтева

Захтев за заштиту права задржава даље активности наручиоца у поступку јавне набавке до доношења одлуке о поднетом захтеву за заштиту права, ако Републичка комисија на предлог наручиоца не одлучи другачије.

Одлуку из става 1. овог члана, Републичка комисија доноси у случају када би задржавањем активности наручиоца у поступку јавне набавке значајно био угрожен интерес Републике Србије.

Ако Републичка комисија усвоји предлог из става 1. овог члана, наручилац је дужан да о томе обавести све учеснике у поступку.

Надзор

Надзор над спровођењем овог закона
врши министарство надлежно за
послове финансија.

Ништавост

Ништави су уговори о јавној набавци:

- а) који су закључени супротно одредбама овог закона о начину и поступку јавне набавке;
- б) код којих је наручилац поступио супротно одредбама о одређивању редности јавне набавке по партијама;
- в) који су закључени да би се измирила права и обавезе, а да није спроведен поступак јавне набавке;
- г) код којих је наручилац изабрао најповољнију понуду под другим условима од оних прописаних овим законом или закључио уговор са понуђачем чија понуда није изабрана као најповољнија;
- д) код којих наручилац овласти треће лице, које није наручилац у смислу овог закона, да спроведе поступак јавне набавке да би се на тај начин избегла примена овог закона;
- е) код којих су измене и допуне првобитног уговора закључене у супротности са одредбама овог закона;
- ж) који су закључени супротно одлуци Републичке комисије и
- з) који су закључени без претходно спроведеног поступка јавне набавке, који је наручилац био дужан да спроведе према одредбама овог закона.

Прекршаји

овчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај наручилац:

- 1) ако понуђачу не омогући увид у податке о спроведеном поступку јавне набавке (члан 10);
- 2) ако закључи уговор супротно начелу једнакости понуђача (члан 11);
- 3) ако не заштити податке наведене у понуди, сагласно одговарајућем степену поверљивости (чл. 12. и 13);
- 4) ако не води евиденцију или не чува документацију о јавној набавци (члан 14);
- 5) ако се не придржава прописаног језика у припреми конкурсне документације и вођењу поступка (члан 15);
- 6) ако закључи уговор о јавној набавци без претходно спроведеног поступка прописаног овим законом (члан 20);
- 7) ако започне поступак јавне набавке пре него што се испуне предвиђени услови (члан 27);
- 8) ако започне поступак јавне набавке пре него што претходно донесе одлуку о покретању поступка јавне набавке и акт о образовању комисије за јавну набавку (члан 28);
- 9) ако не достави конкурсну документацију свима који су је тражили, у складу са јавним позивом или је наплати више од трошкова умножавања достављања (чл. 31. и 32);
- 10) ако предмет уговора, услове, техничке спецификације или друге елементе конкурсне документације прилагоди конкретном понуђачу или ако не одбије понуду понуђача који је учествовао у припреми конкурсне документације или неког њеног дела (чл. 9. и 39);
- 11) ако при припреми конкурсне документације не поштује важеће техничке нормативе, стандарде и друге техничке прописе (чл. 38-43);
- 12) ако предвиди услове за учествовање и критеријуме који нису у сагласности с овим законом или промени услове и критеријуме пошто је јавни позив објављен, а да о томе не обавести понуђаче (члан 32. и чл. 44-52);
- 13) ако не поштује рокове за објављивање јавног позива и подношење понуда (чл. 59-68);
- 14) ако не објави прописане огласе из члана 70. овог закона у "Службеном гласнику Републике Србије" и на Порталу јавних набавки, на начин прописан чланом 69. овог закона, или их пошаље на објављивање у друга средства информисања, а да их претходно није послао на објављивање у "Службеном гласнику Републике Србије" (члан 70);
- 15) ако записник о поступку отварања понуда не садржи све прописане податке (члан 76);
- 16) ако не достави податке о спроведеним поступцима јавних набавки Управи за јавне набавке (чл. 94. и 95);
- 17) ако својим интерним актом не одреди радно место за обављање послова јавних набавки из члана 97. став 1. овог закона;
- 18) ако у року из члана 97. став 6. овог закона примљеном лицу не омогући да стекне сертификат службеника за јавне набавке;
- 19) ако закључи уговор о јавној набавци пре истека рока за подношење захтева за заштиту права из члана 107. ст. 4. и 5. овог закона;
- 20) ако поступи противно одредби члана 108. став 1. овог закона о задржавању поступка у случају поднетог захтева за заштиту права;
- 21) ако не достави документацију из члана 112. став 3. овог закона;
- 22) ако не обавести све учеснике у поступку о донетој одлуци Републичке комисије (члан 117);
- 23) ако не поступи по налозима Републичке комисије у року из члана 118. овог закона;
- 24) ако не омогући запосленом лицу које обавља послове јавних набавки да у року из члана 126. став 7. овог закона стекне сертификат службеника за јавне набавке.

Прекршаји

Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај понуђач:

1) ако не обавести наручиоца о промени података (члан 45. став 10);

2) ако даје нетачне податке у погледу стручних референци (члан 46);

3) ако даје нетачне податке у документима којима доказује испуњеност услова (чл. 45. и 48).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице понуђача новчаном казном од 20.000 до 50.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и физичко лице као понуђач новчаном казном у износу од 20.000 до 50.000 динара.

Кривични законик

Злоупотреба службеног положаја Члан 359

1) Службено или одговорно лице које искоришћавањем свог службеног положаја или овлашћења, прекорачењем границе свог службеног овлашћења или невршењем своје службене дужности прибави себи или другом физичком или правном лицу какву корист, другом нанесе какву штету или теже повреди права другог, казниће се затвором од шест месеци до пет година.

2) Ако је извршењем дела из става 1. овог члана прибављена имовинска корист у износу преко четрестопедесет хиљада динара, учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година.

3) Ако вредност прибављене имовинске користи прелази износ од милион и петсто хиљада динара, учинилац ће се казнити затвором од две до дванаест година.

Несавестан рад у служби

Члан 361

Несавестан рад у служби

Члан 361

1) Службено лице које кршењем закона или других прописа или општих аката, пропуштањем дужности надзора или на други начин очигледно несавесно поступа у вршењу службе, иако је било свесно или је било дужно и морало бити свесно да услед тога може наступити тежа повреда права другог или имовинска штета, па таква повреда, односно штета у износу који прелази четрестопедесет хиљада динара и наступи, казниће се новчаном казном или затвором до три године.

2) Ако је услед дела из става 1. овог члана дошло до тешке повреде права другог или је наступила имовинска штета у износу који прелази милион и петсто хиљада динара, починилац ће се казнити затвором од шест месеци до пет година.

3) Одговорно лице уметалници или другом субјекту, осим оних који се

Противзаконита наплата и исплата Члан 362

Службено лице које од неког наплати
нешто што овај није дужан да плати или
наплати више него што је дужан да
плати или које при исплати или предаји
каквих ствари не исплати, мање
исплати, односно не преда или мање
преда,
казниће се новчаном казном или
затвором до три године

Ненаменско коришћење буџетских средстава Члан 362а

Одговорно лице корисника буџетских средстава или одговорно лице у организацији обавезног социјалног осигурања, које створи обавезе или на терет рачуна буџета одобри плаћање расхода и издатака преко износа од милион динара у односу на износ утврђен буџетом, финансијским планом или актом Владе којим се утврђује износ средстава позајмице,

казниће се новчаном казном или затвором до

Превара у служби

Члан 363

- 1) Службено или одговорно лице које у вршењу службе у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист подношењем лажних обрачуна или на други начин доведе у заблуду овлашћено лице да изврши незакониту исплату, казниће се затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном.
- 2) Ако је делом из става 1. овог члана прибављена имовинска корист у износу који прелази четрестопедесет хиљада динара, починилац ће се казнити затвором од једне до осам година и новчаном казном.
- 3) Ако је делом из става 1. овог члана прибављена имовинска корист у износу који прелази милион и петсто хиљада динара, починилац ће се казнити затвором од две до дванаест година и новчаном казном.

Проневера

Члан 364

- 1) Ко у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист присвоји новац, хартије од вредности или друге покретне ствари које су му поверене у служби или на раду у државном органу, предузећу, установи или другом субјекту или радњи, казниће се затвором од шест месеци до пет година.
- 2) Ако је делом из става 1. овог члана прибављена имовинска корист у износу који прелази четрестопедесет хиљада динара, починилац ће се казнити затвором од једне до осам година.
- 3) Ако је делом из става 1. овог члана прибављена имовинска корист у износу који прелази милион и петсто хиљада динара, починилац ће се казнити затвором од две до дванаест година.